

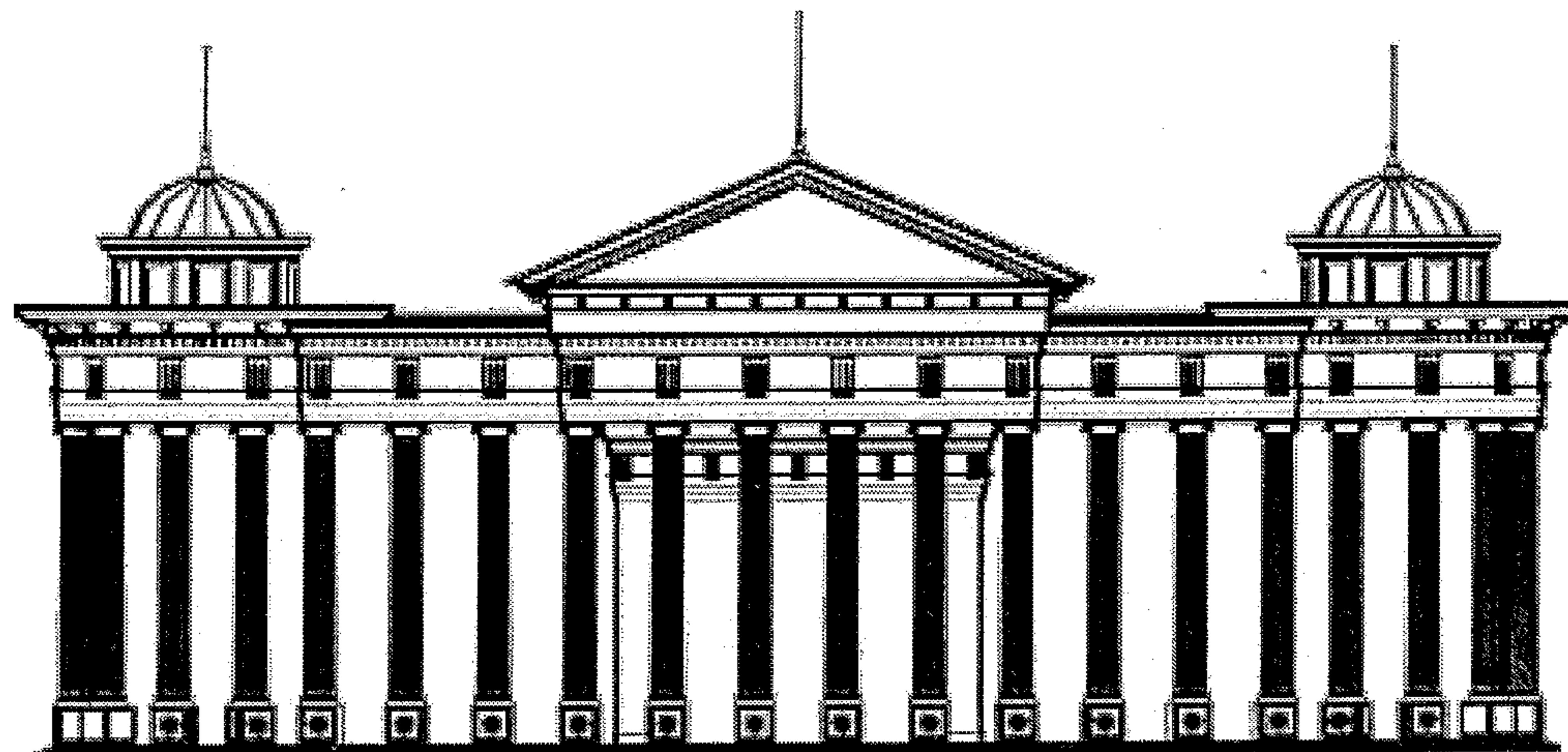
Република Македонија Национална установа-
Археолошки музеј на Македонија

Бр. 03-201/1

28-02 2018 год.

СКОПЈЕ

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА РАБОТЕЊЕТО НА НУ АРХЕОЛОШКИ МУЗЕЈ НА МАКЕДОНИЈА – СКОПЈЕ
ВО 2017 ГОДИНА

СКОПЈЕ, 2018 г

НУ Археолошки Музеј на Македонија – Скопје, во текот на 2017 година реализираше повеќе програмски и вонпрограмски проекти и активности со што ја реализираше речиси во целост предвидената годишна програма на работа на Музејот.

Во текот на годината, покрај археолошките истражувања, изложбите, учествата на меѓународни и домашни конференции и другите облици на презентација на движното археолошко културно наследство на Р.Македонија, беа реализирани и проекти кои се однесуваат на непосредната заштита и конзервацијата на музејските предмети.

Во рамките на програмските и вонпрограмските активности на Музејот, особено во втората половина на 2017 година, беа реализирани и повеќе активности поврзани со меѓународната соработка. Тука ќе ги издвоиме учеството на изложбата „Визуализации на божественото“, во Музејот Ашмолеан во Оксфорд, која според добиените податоци била посетена од 1.800.000 посетители, како и отварањето на гостувачката изложба од Народниот Музеј во Белград - „Централниот Балкан помеѓу хеленскиот и келтскиот свет, Кале-Кршевица 2001-2010“, вонпрограмски проект чија реализација има посебно значење како почеток на новата политика на музејот за возобновување на професионалната соработка и културната размена со земјите од Балканот. Во таа смисла се и успешните преговори со раководството на Народниот Музеј во Белград и Националниот археолошки музеј и институт од Софија, по иницијатива на Археолошкиот Музеј на Македонија, за реализација на заедничка изложба во 2018 година, во чест на јубилејот „100 години од откривањето на некрополата кај с.Требениште, Охридско“. Во истражувањето на оваа некропола од светско значење, учествуваат археолози од сите три земји па оттаму, за прв пат во историјата, наодите кои се изложени во трите музеи ќе бидат представени како целина, прво во Скопје, потоа во Софија и во Белград. Рекогносцирања во Охридско преспанскиот регион во месец Октомври беше почеток на уште еден нов меѓународен истражувачки проект, соработка помеѓу Археолошкиот Музеј на Македонија и Карловиот Универзитет од Прага, Чешка.

Според вообичаената пракса со префрлањето на финансиски средства за реализација на годишната програма на институциите, реализацијата на проектите од музејската дејност и заштитата се одвиваше во две фази, поточно проектот добива буџет во висина од 60% од одобрените средства и 40% по поднесен прелиминарен извештај во завршната фаза на активностите. Поради ваквиот начин на буџетирање, повеќе од проектите не можеа да бидат завршени во 2017 година, бидејќи остатокот (40%) од средствата беа префрлени во месец Фебруари 2018, како пренесена обврска на Министерството за Култура. Ова се однесува првенствено на археолошките истражувања и конзерваторските проекти, но и на набавките на техничка опрема. Нивната исплата е во тек, со што проектите ќе бидат завршени во целост до првата половина на месец Март. Поради редукција на средства во секторот за музејска дејност за 5 од проектите воопшто не беа обезбедени финансии; за 1 од проектите, од оправдани причини, а со согласност на Министерството, добиените 40% од средствата беа пренаменети; 4 од проектите од годишната програма на Музејот беа реализирани делумно, поради губење на добиените средства по доспеано извршно решение за наплата на долгови кон фирмата Винсент графика, со кое од буџетската сметка на музејот беа одземени вкупно 667.713,00 денари. Сите проекти програмски и вонпрограмски од меѓународна дејност, односно учества на конференции беа реализирани во целост и со успех.

Во јуни 2017 година м-р Горан Санев, виш кустос археолог, беше назначен за в.д. директор на НУ Археолошки Музеј на Македонија-Скопје. По стапувањето на должноста, направен беше детален увид во начинот на функционирање на институцијата, состојбата на техничката опрема, состојбата на објектот и заедничките простории кои Музејот ги дели со Уставниот Суд (кат 4-5) и Државниот Архив (кат-6-7), состојбата на депоата и изложбениот простор. Набргу потоа директорот одржа заеднички состанок со надлежните лица од Уставниот суд и Државниот Архив, на кој беше разговарано за изнаоѓање на решене за подобрување на севкупната состојба на зградата и нејзиното одржување. Фактот дека сите три институции корисници на овој објект се субјекти од различни области (Култура, Правда, Влада на РМ) го усложнува проблемот со одржувањето на објектот, поради што како најадекватно решение беше посочено преземањето на овие обврски од страна на СОЗР при Владата на Р.Македонија. За жал, решение сеуште не е најдено, а обврската за одржување СОЗР не ја прифаќа, со образложение дека зградата е предадена на институциите, па оттаму не е нивна грижа. Во меѓувреме, состојбата на кровот и одводите во зградата е влошена, што се покажа на самиот почеток на зимата и периодите со обилни дождови. Со оглед дека проблематичните точки се заеднички имот на трите институции истите не можат да се решаваат ниту еднострano ниту поединечно, пред се поради големите финансиски оптеретувања кои ниту една од институциите не може да ги обезбеди. За санирање на просторот околу музејот со што би се спречило натамошно протекување на атмосферска вода во гаражата, директорот на Археолошкиот Музеј ќе се обрати до Град Скопје и Општина Центар, како надлежни за одржувањето на јавните површини.

Направениот увид во финансиската состојба на Археолошкиот Музеј во месец Јули 2017 година покажа голем долг кон поголем број на правни и приватни субјекти за реализирани услуги за Музејот, со вкупен износ од 4.766.745,00 денари од кои 2.874.745,00 ден. се задолжувања на буџетската, а 1.892.000,00 на сопствената сметка. До 31.12.2017 година, и покрај ново доспеаните трошоци, долгот на сопствената сметка (787) беше намален за околу две третини, поточно сега изнесува 489.479,00 денари, додека долгот на буџетската (603) сметка, со подмирувањето на пренесените обврски од 2017 година во февруари о.г., долгот е сведен на 16.290 денари.

Во интерес на дополнително намалување на трошоците на институцијата, беше направена анализа на трошењето на струјата која покажа дека истото е најголемо во изложбените сали. Со замена на постоечкото осветлување со лед сијалици во текот на 2018 година се очекува режискиот трошок за струја да биде намален за околу една третина.

За зголемување на приходите на институцијата до крајот на 2017 година беа договорени соработки со туристички агенции, рекламирање во печатени изданија за туристи, збогатување на понудата во музејската продавница, а тој тренд ќе продолжи и во 2018 година.

Постепеното зголемување на бројот на посетителите зависи и од присутноста на музејот во јавноста кој е еден од главните приоритети на вд директорот, па оттаму, покрај редовната манифестација недела на археологијата, просториите на музејот беа ставени на располагање на повеќе здруженија на граѓани за реализација на промоции

на списанија, изложби и др настани поврзани со археологијата. Меѓу нив се студентското археолошко здружение Аксиос од Скопје, ЗГ Институт за археолошки истражувања - Скопје; ЗГ Центар за истражувања на праисторијата – Скопје, и ЗГ Менелај од Прилеп. Бројот на интересенти за реализација на промотивни активности во Археолошкиот Музеј континуирано се зголемува.

Во текот на втората половина на 2017 година ВД Директорот реализираше неколку службени патувања и тоа: Октомври: Оксфорд, учество на изложбата ; Ноември: Белград, потпишување на договор за соработка со Народен Музеј Белград и договорање на изложбата Кале Кршевица; Софија, прелиминарни преговори за организација и реализација на заедничка изложба „100 години Требеништа“

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКОТО РАБОТЕЊЕ НА НУ АРХЕОЛОШКИ МУЗЕЈ НА МАКЕДОНИЈА И ИЗВЕШТАЈ ЗА ОСТВАРУВАЊЕТО НА ГОДИШНАТА ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА НУ АРХЕОЛОШКИ МУЗЕЈ НА МАКЕДОНИЈА

Согласно членот 31-б од Законот за култура, Ви го доставуваме следниот извештај за финансиското работење и извештај за остварување на Годишната програма за работа на НУ Археолошки музеј на Македонија.

Во однос на реализација на Програмата 80, за **материјални трошоци** од вкупно добиени средства на **кonto 421** комунални услуги (ѓубретарина и електрична енергија) во износ од 6.003.402,00 ден., потрошени се 5.901.295,00 ден. по намената за која се добиени. Останати се неискористени 102.107,00 ден. и вратени во Буџетот на РМ.

Во однос на реализација на Програмата 84, трошоци за **централно греење**, од вкупно добиени средства во износ од 3.018.089,00 ден., искористени се потрошени се вкупно 3.013.765,00 ден.

Во однос на средствата за **чуварска служба, кonto 464 990**, од вкупно 7.133.100,00 ден., исплатено е 6.202.670,00 ден., заклучно со Ф-ра за месец Септември 2017. По Решение бр 30-1578/18, од 05.02.2018 година за исплата на заостанати обврски од 2017 год. префрлени се 2.853.240,00, со што ќе се подмирят во целост сите обврски кон добавувачот.

Во однос на **материјалните трошоци за реализација на Програмата, кonto 464 990**, од вкупно добиени 10.567.768,00 ден., искористени се 10.523.779,00 ден. за разни намени, поврзани со реализација на Програмата.

Исплата на парична помош за боледување, добиени се 18.869,00 ден., кои се во целост искористени.

За исплата на солидарна помош поради смрт на близок роднина на вработен, добиени се 45.000,00 ден., и се во целост искористени.

За исплата по судски и извршни исправи, исплатени се средства во износ од 667.713,00 ден.

За пензионирање, исплатени се средства во висина од 46.914,00 ден.

ПРОЕКТИ ПРЕДВИДЕНИ СО ГОДИШНАТА ПРОГРАМА И ВОНПРОГРАМСКИ АКТИВНОСТИ

Од одобрените 27 проекти во Годишната Програма за работа на НУ Археолошки Музеј на Македонија - Скопје, за 2017 година, целосно реализирани се 15 проекти, со пренесена обврска за исплата на 40% од средствата на овие проекти во 2018 година (фебруари/март). За шест (6) од проектите од годишната програма добиените средства беа повлечени (одземени) од извршител, во месец Јули 2017 г., за што Министерството за Култура беше известено со допис бр. 05-549/1, од 13.09.2017 год. Од овие, четири проекти беа реализирани делумно, со преостанатите 40% од средствата, додека за два не беа префрлени преостанатите 40% со што овие проекти воопшто не беа ниту започнати. За еден проект добиените средства се пренаменети со одобрение од Министерството за култура (бр 30-2802/25 од 20.12.2017)

За пет од проектите средства од Министерството за Култура не беа префрлени воопшто поради ребалансот на буџетот во месец Јули 2018. Следи детален преглед на реализацијата на проектите, по групи:

1. ИНТЕРВЕНЦИИ ВО ПОСТОЈАНАТА ПОСТАВКА

1.1 Изложување музејски предмети во постојаната музејска поставка на НУ Археолошки музеј на Македонија: а) надгробна стела од лок. Димов Гроб, с. Уланци, Градско, поставена во просторот каде е претставена збирката „Бронзено време“; б) хермајска стела на ефебарх од лок. Стибера, с. Чепигово, Прилеп, поставена во лапидариумот; в) вотивен релјеф од Исаар-Марвинци, Валандово, поставен во Лапидариумот. (реализација: февруари-март; раководител: Др. Славица Бабамова, кустос советник)

2. АРХЕОЛОШКИ ИСТРАЖУВАЊА

2.1. Археолошко ископување на локалитет Мали Дол, с. Тремник, Неготино. Проектот е продолжување на долготочното систематско истражување на железнодопската некропола, случајно откриена во с. Тремник пред повеќе години. Истражувањето е реализирано во периодот Мај-Јули. Вкупно одобрени 150.000,00 ден. Средствата се искористени во целост. (раководител: Др. Александра Папазовска, кустос советник)

2.2. Археолошки истражувања на локалитет Стакина чешма - место Бакновка, Валандово. Проектот е продолжеток на истражувањата на локалитетот Стакина Чешма, на влезот во Валандово, каде пред повеќе години беа откриени остатоци од римска вила со подни мозаици во просториите. Проектот е реализиран во месец Јуни. Вкупно одобрени 150.000,00 ден. Средствата се потрошени во целост. (раководител: Мила Шурбаноска, кустос советник)

2.3. Археолошки истражувања на локалитетот Градиште – Неготино, 9 сезона на долготочниот меѓународен истражувачки проект кој се реализира во соработка со Универзитетот Гдањск од Полска. Вкупно одобрени 150.000,00 ден. Проектот е реализиран во месец Септември. Средствата се потрошени во целост. (раководител: Мила Шурбаноска, кустос советник)

2.4. Археолошки истражувања на лок. Големо Градиште с. Коњух. Во 2017 година беше реализирана 18 сезона на долготочниот меѓународен истражувачки проект, со фокус на доистражување на епископската базилика и големиот резиденцијален комплекс непосредно до базиликата. Вкупно одобрени 150.000,00 ден. Проектот е реализиран во месец Мај-Јуни, Средствата се потрошени во целост. (раководител: Mr. Горан Санев, виш кустос)

2.5. Рекогносцирање во охридско-преспанскиот регион. Вонпрограмска активност на одделението за античка археологија, нов проект реализиран во соработка со Карловиот Универзитет од Прага, Чешка и Завод и Музей Охрид. (раководител: M-r. Перо Арцанлиев, виш кустос)

3. КОНЗЕРВАЦИЈА НА ДВИЖНО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

3.1. Конзервација на движен археолошки материјал од лок. Мали Дол, с. Тремник - Неготино“. Одобрени средства 80.000,00 ден. Добиени средства 48.000,00 ден. Проектот е започнат, направени се конзерваторски истражувања, изработен е Конзерваторски проект; останатите 40%, се префрлени обврски за исплата во 2018 год.

3.2. Конзервација на движен материјал од локалитетот Големо Градиште с. Коњух – Кратово. Одобрени 100.000,00 денари. (60% од добиените средства во 2017 година, или 60.000 ден. се одземени со решение од извршител од буџетската сметка на музејот) Проектот е во фаза на реализација со преостанатите 40.000 денари.

3.3. Конзервација и реставрација на керамички предмети. Поради малиот износ на доделени средства за овој проект, по доставено Барање (бр. 03-541/2,6 од 12, 14.09, 2017) добиено е одобрение (бр. 03-541/8 од 08.10.2017) за пренамена на овие средства за обработка, документација и пакување на фрагментирани керамички предмети од археолошките ископувања на локалитетот Кале – Скопје, во 2009 година, депонирани во Куршумли Ан. Одобрени средства 50.000,00 денари. 60% реализирани во 2017, 40% се пренесени обврски во 2018 г., Проектот е реализиран во целост (раководител: м-р Јубинка Џидрова, кустос советник)

3.4. „Уредување на депо за камени споменици во задниот двор на Куршумли ан“ Одобрени се 500.000 денари и реализирани се во целост. Проектот, кој е замислен како повеќегодишен, започна со реализација во 2017 год. и се планира да резултира во уредување на задниот двор на Куршумли ан во нов музејски и културен простор во градот Скопје (раководител: д-р Славица Бабамова, кустос советник)

3.5. „Антрополошко депо“ Одобрени се 100.000 денари и реализирани се во целост. Извршени се првичните подготвоки за пакување на остеолошкиот материјал со цел формирање на антрополошко депо во НУ Археолошки музеј на Македонија како повеќегодишен проект (раководител: д-р Фаница Вељановска, кустос советник)

3.6. „Конзервација и реставрација на статуата на Асклепиј од арх. лок. Стибера“ Одобрени се 80.000 денари, реализирани се 32.000 (60% од добиените средства во 2017 година, или 48.000 се одземени со решение од извршител од буџетската сметка на музејот). Завршени се конзерваторски истражувања, конзерваторски проект ќе се

изработува во текот на 2018 година. (раководител: д-р Славица Бабамова, кустос советник)

3.7. „Конзервација и документација на средновековната нумизматичка збирка“ Одобрени се 80.000 денари и реализирани се во целост. Завршени се конзерваторски истражувања, конзерваторски проект и негова реализација ќе се изврши во текот на 2018 година (раководител: м-р Трајан Зафировски, кустос)

3.8. (вонпрограмски) Проект: „Коњух, Кратово - интердисциплинарни истражувања“, финализација на конзервацијата на монети на проектот кој беше започнат во 2016 год. (раководител: м-р Трајан Зафировски, кустос нумизматичар)

3.9. (вонпрограмски) Проект: „Конзервација и документација на античката нумизматичка збирка и посета и увид на еден европски (нумизматички) музеј и конзерваторска лабораторија (Загреб или Атина)“ - проект од 2016 година, реализиран во 2017 година (раководител: м-р Сања Битрак, кустос нумизматичар)

4. ОДРЖУВАЊЕ, ПРЕЗЕНТАЦИЈА И ПОПУЛАРИЗАЦИЈА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

4.1. Проект „Тековно обезбедување и одржување на археолошкиот музеј под отворено небо - Неолитското село Тумба, Маџари, Скопје“, за периодот Мај – Декември 2017. Вкупно одобрени 350.000,00 ден. Од добиените средства, со одобрение за пренамена (30-3643/2 од 06.04.2017 г) префрлени се 65000 денари во полза на проект од издавачка дејност. Средствата се потрошени во целост. (раководител: м-р Елена Канзурова, виш кустос)

4.2. Учество во изложбата „Империи на верата, Имагинација на божественото“, во музеј Ашмолеан во Оксфорд. Термин 18.10.2017 до 18.02.2018 година. НУ Археолошки Музеј на Македонија беше поканет и учествуваше во оваа изложба со 9 теракотни рельефи од Виничко Кале. Одобрени средства 500.000,00 денари. Со одобрение бр. 32-8984/3, од 28.11.2017 година, за реализација на проектот одобрени се дополнителни 490.000,00 денари, но со направената рационализација на трошоците, во 2018 година префрлени и потрошени беа 250.000,00 денари. Проектот е реализиран во целост. (комесар на изложбата: м-р Љубинка Цидрова, кустос советник)

4.3. Манифестација „Недела на археологијата 4“. Од 12 до 17 Декември 2017 година, по четврти пат се одржа манифестацијата, чија цел е преку повеќе настани да се доближи археологијата и работата на Археолошкиот Музеј на Македонија до пошироката публика. Оваа година, во рамки на програмата на манифестацијата беа: меѓународна конференција на праисторичари; презентации на проектите на кустосите во музејот, реализирани во 2017 година; изложба „некогаш и сега“ наменета за сите генерации посетители; тактилна изложба за деца и младинци со оштетен вид; и, слободен влез за посетителите со можност своите прашања за експонатите да побараат одговор директно од кустосите археолози; Одобрени средства 80.000,00 денари. Со одобрение бр 30-2802/25 од 20.12.2017, за потребите на овој проект пренаменети се

30.000,00 денари од проектот „Едукативна работилница за деца од предучилишна и училишна возраст – сакам да бидам археолог“. (раководител: Ѓорѓи Алтанциев)

4.4. Учество на меѓународна конференција: „Класична керамика во северниот Егеј и неговата периферија“, во Солун, 16-19.06.2017 г. Одобрени 20.000,00 денари. Средствата се потрошени во целост. (учесник на конференцијата: м-р Горан Санев, виш кустос)

4.5. (вонпрограмски проект) Активно учество на Меѓународниот симпозиум, одржан во Самоков во периодот од 29.09 – 1.10.2017 година, со презентација на тема: „Енеолитските наоѓалишта во источниот дел на Р Македонија-истражување на енеолитските населби по сливот на р.Брегалница и критериумите при нивниот изборна локации -“ (учесник на симпозиумот: Илинка Атанасова, кустос советник во музејска збирка Кочани)

4.6. (вонпрограмски проект) Присуство на научната конференција со меѓународно учество: *Библијата и книжевноста*, во организација на МАНУ и Балканскиот Институт за вера и култура (термин 20-21 април, м-р Љ. Џидрова, кустос советник)

4.7. (вонпрограмски проект) учество на втората меѓународна археолошка конференција Кокино, со текст под наслов: Паганската традиција во рановизантиските градови на денешна Македонија (термин: 2-5 Октомври, м-р Љ. Џидрова, кустос советник)

4.8. (вонпрограмски проект) Учество на 4та Меѓународна Конференција „Ancient Roads, the Amber and Ambar Roads“ – Novo Mesto, 20–22 April 2017, со текст „Amber finds in the Valley of Axios River during the 2nd and 1st millennium BC. - Perspectives of an Imported Material“. (д-р Александра Папазовска Санев, виш кустос за железно време)

4.9. (вонпрограмски проект) Учество на XL годишен научен симпозиум на српското археолошко научно друштво и прославата 70 години постоење на Археолошкиот институт во Белград од 05-07.06.2017 година, со текст „Почетци рано гвозденог доба у Македонији – елементи са севера“ (д-р Александра Папазовска Санев, виш кустос за железно време)

4.10. (вонпрограмски проект) Учество на 2nd Perspectives on Balkan Archaeology, Spheres of Interaction – Contacts and relationships between the Balkans and adjacent regions in the Late Bronze/Iron Age (13/12th – 6/5th BCE) - Belgrade, 15 –17 September 2017, со текст „EARLY IRON AGE SETTLEMENTS AND THEIR RELATIONS WITH CEMETERIES IN MACEDONIA – Social, economic and cultural relationships between regions“ (д-р Александра Папазовска Санев, виш кустос за железно време)

4.11. (вонпрограмски проект) Учество на 2та меѓународна конференција „Kokino – giving gift to God: evidence of votive offerings in the sanctuaries, temples and churches“ во Куманово 02-05.10.2017 г. со текст „DOUBLE AXE OR LABRYS IN THE GRAVE CONTEXT – RITUAL OBJECT OR CEREMONIAL SYMBOL?(New perspectives of the finds in Macedonian Bronze Age and their survivals in the Early Iron Age)“ (д-р Александра Папазовска Санев, виш кустос за железно време)

4.12. (вонпрограмски проект) Учество во меѓународната конференција “*Neolithic in Macedonia III*” во организација на СИР - Центар на истражување на предисторијата, реализирана во НУ Археолошки музеј на Македонија, со текстот “*Podselo Tumba*,

v.Stenche: the Neolithic settlement in the Polog region of Macedonia". (м-р Елена Стојанова Канзурова, виш кустос за неолит; Период на реализација: 13.12.2017 год.)

4.13. (вонпрограмски проект) Учество во меѓународната конференција “*Neolithic in Macedonia III*” во организација на CIP - Центар на истражување на предисторијата, реализирана во НУ Археолошки музеј на Македонија, со текстот „Лок. Млака, с. Шупли Камен, кумановско“

4.14. (вонпрограмски проект) 15th Colloquium on Roman Provincial Art, 14-20 June 2017, Graz, Austria: ”A Group of funeral stelae from the region of Veles, Macedonia” - во коавторство со А. Николоска (д-р Славица Бабамова)

4.15. (вонпрограмски проект) The Rise of Early Christianity in Greece and the Southern Balkans, Workshop, June 26-27, 2017, Humboldt Universität zu Berlin: “Early Christian Episcopacies in Northern Macedonia: Epigraphy and Archaeology” (д-р Славица Бабамова)

4.16. (вонпрограмски проект) XV Internationaler Kongress für griechische und lateinische Epigraphik, Wien, Austria, 27.08.-01.09.2017: “New inscriptions from *municipium Stobensium* and its *ager*” (д-р Славица Бабамова)

4.17. (вонпрограмски проект) International Conference Professor Fanula Papazoglu Centenary Symposium, October 17-18, 2017, Belgrade, Serbia: “New evidence for the Location of ancient Gortynia, Idomene and Doberos” (д-р Славица Бабамова)

4.18. (вонпрограмски проект) Првичните резултати од археолошко, антрополошко, судско-медицинските истражувања на масовниот гроб во Скупи во кои учествуваше д-р Фаница Вельановска, кустос советник антрополог, се претставени од А. Станков на Меѓународниот симпозиум за судска медицина во Мадрид, декември 2017 година.

4.19. (вонпрограмски проект) International Numismatic Symposium, Circulation of the Antique coins in Southeastern Europe, Viminacium, Serbia, September 15th-16th 2017: “Монетарна циркулација на монетите во времето на Октавијан Август на територија на Р. Македонија” (м-р Сања Битрак)

4.20. (вонпрограмски проект) Гостувачка изложба од Народен Музеј во Белград, Република Србија „Централен Балкан помеѓу грчкиот и келтскиот свет, Кале Кршевица, ископувања 2001-2011“. Термин 22.12.2017 – 22.03.2018 година. Проектот е реализиран како соработка помеѓу Археолошкиот Музеј на Македонија и Народниот Музеј од Белград, врз основ на иницијатива на Археолошкиот Музеј и како чин на возобновување на соработката со оваа институција по точно 30 години од последната изложба на Народниот Музеј од Белград реализирана во Скопје. Проектот беше финансиран од Министерството за Култура и Министерството за надворешни работи на Р.Србија, а делумно и од сопствени средства на Археолошкиот Музеј на Македонија. (комесар на изложбата: м-р Пере Арцанлиев, виш кустос)

5. НЕРЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТИ

5.1 Издавање на публикација “*Dragiša Zdravkovski - In Memoriam - Cultural Manifestations during the Neolithic Period on the Territory of the Republic of Macedonia and Neighboring Regions*” со CIP 903(497.7)“634” ISBN 978-608-65766-4-6 COBISS.MK-ID 105491978 (Раководител: м-р Елена Стојанова Канзурова, виш кустос; Период на реализација: јануари - декември 2017 г.) Забелешка: Книгата е технички завршена и подготвена за печат. За жал,

заради задоцнетата постапка за јавна набавка - печатарски услуги, до доставувањето на овој извештај, публикацијата сеуште не е отпечатена.

5.2 Систематско археолошко истражување на лок. Маркова Кула, с.Корешница, Демир Капија (раководител м-р Орданче Петров; добиените 120.000,00 денари се одземени од извршител, со налог бр.518/17)

5.3 Едукативна работилница - Децата во античкиот Рим (раковидител м-р Јане Клековски, виш кустос; добиените 30.000,00 денари се одземени од извршител, со налог бр. бр.518/17)

5.4 И јас сакам да бидам археолог (раковидител Весела Честоева; добиените 30.000,00 денари се пренаменети со решение бр 30-2802/25 од 20.12.2017, бидејќи на раководителот му беше прекинат работниот однос во институцијата)

5.5 Превентивно сондажно археолошко истражување на лок. Локубија во Кочани. Проектот не е реализиран. (раководител Илинка Атанасова, кустос советник во музејска збирка Кочани; одобрени средства 100.000,00 денари; средствата не се префрлени на сметка на музејот, поради ребаланс на буџетот на министерството)

5.6 Едукативна работилница за деца и млади во Кочани. Проектот е делумно реализиран, без финансии. (раководител Илинка Атанасова, кустос советник во музејска збирка Кочани. Одобрени средства 20.000,00 денари; средствата не се префрлени на сметка на музејот, поради ребаланс на буџетот на министерството)

5.7 Евиденција на стари црковни ракописи од 17-19 век во Кочанско. Проектот е отпочнат со увид во ракописите во црквата Св.Великомаченик Георгиј, во Кочани. (раководител: Илинка Атанасова, кустос советник во музејска збирка Кочани; Одобрени средства 20.000,00 денари; средствата не се префрлени на сметка на музејот, поради што проектот не е реализиран)

5.8 (раководител Мартин Гиевски, кустос; проектот не е започнат бидејќи одобрените 30.000,00 денари не се префрлени на сметка на музејот, поради ребаланс на буџетот)

6. ОСТАНАТИ ТЕКОВНИ И ВОНПРОГРАМСКИ АКТИВНОСТИ ПО ОДДЕЛЕНИЈА

6.1 ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТАТА НА ОДДЕЛЕНИЕТО ЗА ПРАИСТОРИСКА АРХЕОЛОГИЈА ВО НУ АРХЕОЛОШКИ МУЗЕЈ НА МАКЕДОНИЈА ЗА 2017 ГОДИНА (д-р Александра Папазовска, овластен раководител на Одделението за праисториска археологија; Овластување бр. 02-537/1)

Годишниот извештај за работата на Одделението за праисториска археологија во НУ Археолошки музеј на Македонија за 2017 година е изработен според извештаите доставени од надлежните кустоси: м-р Љиљана Шаламанов Коробар – кустос советник, Ирена Настева Колиштркоска – кустос советник, Страхил Темов – виш кустос, д-р Александра Папазовска Санев – виш кустос, м-р Елена Стојанова Канзурова – виш кустос, Гоце Коцевски – кустос и м-р Александра Чевреска -кустос.

ИЗЛОЖБЕНИ АКТИВНОСТИ

- Изложба „Некогаш и сега“ дел од манифестијата „Недела на археологијата 4“ (Раководител на проектот/автор на изложбата: Горѓи Алтанциев; термин: декември 2017 г.) Во реализацијата на изложбата земаа учество кустосите: Страхил Темов, виш кустос и м-р Александра Чевреска, кустос како координатори на изложбата, а останатите учесници во изложбата: м-р Љиљана Шаламанов Коробар, кустос советник, Ирена Настева Колиштрковска, кустос советник, д-р Александра Папазовска, виш кустос, м-р Елена Стојанова Канзурова, виш кустос и Гоце Коцевски, кустос.
- Изложба од Народен Музеј во Белград, Република Србија „Централен Балкан помеѓу грчкиот и келтскиот свет, Кале Кршевица, ископувања 2001-2011“ (Раководител на проектот/автор на изложбата: м-р Pero Арцанлиев; термин: декември 2017) Како стручни соработници, во реализацијата на изложбата земаа учество кустосите: д-р Александра Папазовска Санев, виш кустос за железно време и м-р Александра Чевреска, кустос за праисторија
- Изложба “*Archaeology in Progress Vol.3*” во НУ Археолошки музеј на Македонија (Организатор: Институт за археолошки истражувања – Скопје; термин Ноември 2017); Учесник во изложбата: м-р Елена Стојанова Канзурова

УВИД, ЕВИДЕНЦИЈА И ДОКУМЕНТАЦИЈА НА МУЗЕЈСКИ МАТЕРИЈАЛ И МУЗЕЈСКИ ПРЕДМЕТИ

- **Извештаи за тековната состојба на изложените музејски предмети** во постојаната поставка на НУ Археолошки музеј на Македонија за сите периоди:
м-р Љиљана Шаламанов Коробар за палеолит
м-р Елена Стојанова Канзурова за неолит
Ирена Настева Колиштркоска за енеолит
Гоце Коцевски за бронзено време
д-р Александра Папазовска Санев и Страхил Темов за железно време и архајски период
- **Обработка на материјалот од ископувањата на локалитетот Мали Дол.** (Неготино истражувани во 2017 година; д-р Александра Папазовска Санев, виш кустос за железно време
м-р Александра Чевреска, кустос за праисторија)

- **Обработка на изложените музејски предмети, дел од збирката за железно време.** (д-р Александра Папазовска Санев, виш кустос за железно време, м-р Александра Чевреска, кустос за праисторија)
- **Изработка на дигитална документација од локалитетот Хиподром** (м-р Александра Чевреска, кустос за праисторија)
- **Фотодокументација на археолошки материјал од неолитската населба Подсело Тумба, с.Стенче; Чаковец, с.Ресава.** (Период на реализација: декември, 2017 год., м-р Елена Стојанова Канзурова и Марија Атанасовска за неолит)
- **Редовни контроли и одржување на хигиена во делот за енеолит во постојаната поставка на НУ Археолошки музеј на Македонија** (м-р Љиљана Шаламанов Корорбар, кустос советник за палеолит; Иrena Настева Колиштркоска, кустос советник за енеолит; Страхијл Темов, виш кустос за железно време)
- **Изработка на музејска документација за 55 предмети од збирката за бронзено време.** (Гоце Коцевски, кустос за бронзено време)
- **Ревизија на музејски материјал од збирката за бронзено време** (Гоце Коцевски, кустос за бронзено време)
- **Селекција и изработка на фото документација** на движниот археолошки материјал од истражувањата археолошките ископувања на лок.Кременица – с.Д.Б.Црква, Ресен од 2015 г. (Гоце Коцевски, кустос за бронзено време)
- **Реорганизација и прередување во депото на НУ Археолошки музеј на Македонија** (Иrena Настева Колиштркоска, кустос советник за енеолит)

КОНЗЕРВАЦИЈА И РЕСТАВРАЦИЈА НА ДВИЖНИ МУЗЕЈСКИ ПРЕДМЕТИ И СТРУЧНА СОРАБОТКА ЗА ИДЕНТИФИКАЦИЈА И ЗАШТИТА НА ДВИЖНО И НЕДВИЖНО АРХЕОЛОШКО ДОБРО

- Чистење и селекција на движен археолошки материјал од истражувањата на лок. Кременица, с. Д.Б.Црква, Ресен, релизиран во 2015г. (Гоце Коцевски, кустос за бронзено време)
- Стручна комисија на конзерваторски проект за археолошки материјал од Коколов Рид, Виница, согласно Решение бр.03-89/3 од 06.02.2017 (Период на реализација: мај-август, 2016 год.; член на комисија: м-р Елена Стојанова Канзурова, виш кустос за неолит
- Стручна комисија на конзерваторски проект за 204 монети од збирката на локалниот музеј – Галерија Кавадарци (Член: Страхијл Темов, виш кустос за железно време)
- Стручна комисија на конзерваторски проект Незлобински (Член: Страхијл Темов, виш кустос за железно време)
- Комисија за стручна контрола на конзерваторски проект „Конзервација на материјал од локалитет Градиште, с. Градец, Крива паланка (заштитни археолошки истражувања 2013-2014година)“, согласно Решение бр. 03-90/3 од 06.02.2017година (Претседател на комисијата: д-р Александра Папазовска, виш кустос за железно време; Член: Страхијл Темов, виш кустос за железно време)
- Комисија за стручна контрола на конзерваторски проект „Конзервација на метал од Споменичка целина Црвено Поле“, согласно Решение бр. 02-135/3 од 20.02.2017 година (Претседател на комисијата: д-р Александра Папазовска, виш кустос за железно време)
- Комисија за стручна контрола на конзерваторски проект „Конзервација на материјал од археолошкиот локалитет Коколов Рид, Виница, од истражувањата во 2016година“, согласно Решение бр. 03-620/2 од 27.10.2017година (Претседател на комисијата: д-р Александра Папазовска, виш кустос за железно време)
- Претседател на комисија за стручна контрола на конзерваторски проект „Заштита на археолошки материјал од железното време во скопско“, согласно Решение бр. 03-647/2 од

27.11.2017 година и изработка на Извештај (Претседател на комисијата: д-рАлександра Папазовска, виш кустос за железно време)

ЕДУКАЦИЈА И ПОПУЛАРИЗАЦИЈА НА КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

- Во текот на 2017 година продолжија *едукативните проекти во Неолитското село, Тумба Мацари*. Неолитското село го посетија неколку градинки, основни и средни училишта од Скопје, од внатрешноста на државата, но имаше и организирани посети од странство. Посетите најчесто се дел од образовните проекти на училиштата поврзани со историјата односно предисторијата на Македонија. Едукативните предавања најчесто ги реализираше сама, но и во соработка со домаќинот Тони Митрев, времено ангажиран за чување и одржување на Неолитското село и археолошкиот локалитет Тумба Мацари. Во две прилики помогнаа и колегите од НУ Археолошки музеј на Македонија. (м-р Елена Стојанова Канзурова, раководител на проектот Неолитско село)
- Учество во снимање на документарниот филм “*Скопје, град на соништата*”, во организација на МЦ Продукција, Скопје (Период на реализација: април, 2017 год.; м-р Елена Стојанова Канзурова, раководител на проектот Неолитско село)
- Координатор во музичкиот етно проект реализиран во Неолитското село во Тумба, Мацари, согласно Одобрението од УЗКН бр. 08-593 од 14.07.2017. (Организација: INTV Australia) (Период на реализација: јули, 2017 год.; м-р Елена Стојанова Канзурова, раководител на проектот Неолитско село)
- Ажурирање на FB и вебстраницата www.tumbamadzari.mk, на археолошкиот локалитет Тумба, Мацари и Неолитското село. (м-р Елена Стојанова Канзурова, раководител на проектот Неолитско село)

УЧЕСТВО ВО ПРОЕКТИ И УКАЖУВАЊЕ СТРУЧНО-НАУЧНА ПОМОШ НА ДРУГИ МУЗЕЈСКИ И НАУЧНИ ИНСТИТУЦИИ

- Ангажман во каталогот на публикацијата “*Цареви кули, Струмица*” на НУ Завод и Музеј Струмица. (Стручна екипа: м-р Елена Стојанова Канзурова, виш кустос за неолит; Автор: м-р Зоран Рујак, НУ Завод и Музеј Струмица; Перiode на реализација: април, 2017 г. (во печат)
- Учество на археолошките истражувања на проектот “*Заштитни археолошки истражувања на локалитетот Врчва, Боров Дол, с. Горна Врашница, Радовиш*” - НУ Завод и Музеј Штип, согласно Дозволата од УЗКН Бр. 08-454 од 06.06.2017 (Член на стручниот тим: м-р Елена Стојанова Канзурова, виш кустос за неолит; Перiode на реализација: јули-август, 2017 г.)
- Учество во меѓународниот проект “*Birth, mothers and babies*” ERC Birth Project (Раководители: д-р Гоце Наумов, д-р Југослав Пендиќ; Перiode на реализација: јуни, 2017 г.; Член на стручниот тим: м-р Елена Стојанова Канзурова, виш кустос за неолит)
- Член на стручниот тим на проектот “*Изработка на проект за изградба на предисториска наколна населба во Дојранското езеро*” - НУ Завод и Музеј Струмица, согласно Решението со бр. 04-506/2 од 30.08.2017.) Член на стручниот тим: м-р Елена Стојанова Канзурова, виш кустос за неолит (Раководител м-р Зоран Рујак; Перiode на реализација: септември, 2017 г.)
- Изработка на Проектна програма за “*Заштитни археолошки ископувања на локалитетот Бојковци-Канли Чаир, с.Дамјан, Радовиш*” за потребите на НУ Завод и Музеј Штип. (Перiode на реализација: ноември, 2017 г.; м-р Елена Стојанова Канзурова, виш кустос за неолит)
- Член во работна група за изработка на предлог дополненија за Нацрт стратегија; Ноември 2017 г (д-р Александра Папазовска Санев, виш кустос за железно време)
- Подготовки и испраќање на примероци од остеолошки материјал од **Бронзено и железно време за антрополошка анализа** од локалитетот Мали Дол, с. Тремник во

Институтот за археологија и античка култура во Стокхолм, со Роберт Горг –физички антрополог и Наталија Кашуба – физички антрополог под раководство на проф.Андерс Готерсторм, согласно Барање бр.03-658/1 од 17.11.2017 година (д-р Александра Папазовска Санев, виш кустос за железно време)

- Посета и соработка со Институтот за ориентална и балканска Археологија во Виена при Австриската академија на науки (OREA) во периодот од 04-08.12.2017 година (д-р Александра Папазовска Санев, виш кустос за железно време)

ДОМАШНИ И МЕЃУНАРОДНИ НАУЧНИ СИМПОЗИУМИ, КОНГРЕСИ, САЕМИ, ФЕСТИВАЛИ, МАНИФЕСТАЦИИ И СЛ.

- **Координатор во културната манифестација “Културно лето во општина Гази Баба”** реализирана во Неолитското село, Тумба Маџари. (м-р Елена Стојанова Канзурова, виш кустос за неолит; Организатор: општина Гази Баба) (Период на реализација: август, 2017 г.;)
- Неолитското село, Тумба Маџари како дел од **културната манифестација Европски денови на културното наследство 2017**, во организација на НУ Музеј на Македонија. (м-р Елена Стојанова Канзурова, виш кустос за неолит; Перид на реализација: септември, 2017 г.)
- **Координатор на традиционалната седма културна манифестација “Големата Мајка”,** реализирана во Неолитското село, Тумба Маџари, во организација на општина Гази Баба (м-р Елена Стојанова Канзурова, виш кустос за неолит; Перид на реализација: септември, 2017 г.)
- **Учество во Комисијата за избор на победнички плакат;** Презентации на проекти од Годишната програма на НУ Археолошки музеј на Македонија и надворешни активности за 2017 год, како дел од манифестацијата **“Недела на археологијата”**, реализирана од НУ Археолошки музеј на Македонија. (м-р Елена Стојанова Канзурова, виш кустос за неолит; Страхиј Темов, виш кустос за железно време; Перид на реализација: 11-15.12. 2017 г.)
- **Учество во меѓународната конференција “Neolithic in Macedonia III”** во организација на СИР - Центар на истражување на предисторијата, реализирана во НУ Археолошки музеј на Македонија, со текстот **“Podselo Tumba, v. Stenche: the Neolithic settlement in the Polog region of Macedonia”**. (м-р Елена Стојанова Канзурова, виш кустос за неолит; Перид на реализација: 13.12.2017 год.)
- **Учество во меѓународната конференција “Neolithic in Macedonia III”** во организација на СИР - Центар на истражување на предисторијата, реализирана во НУ Археолошки музеј на Македонија, со текстот „Лок. Млака, с. Шупли Камен, кумановско“
- **Учесници во манифестацијата „Недела на археологијата 4“, со свои излагања** организација на НУ Музеј на Македонија
м-р Елена Стојанова Канзурова, виш кустос за неолит
Ирена Настева Колиштркоска, кустос советник за енеолит
д-р Александра Папазовска Санев, виш кустос за железно време
м-р Александра Чевреска, кустос за праисторија
- **Учество на симпозиум за докторски студии во ИЗИИС, Скопје на тема „Соларна симболика кај накитот од железно време“ на ден 11.05.2017 година** (м-р Александра Чевреска, кустос за праисторија)
- **Учество на меѓународен симпозиум во Белград - LX скупштина и годишњи скуп Српског археолошког друштв, на тема „Solar Cult During The Paeonian Iron Age“, 5-6 јуни 2017 година.** (м-р Александра Чевреска, кустос за праисторија)
- Присуство како гостин на **меѓународна конференција** за праисторија во Белград – 2nd Perspectives on Balkan Archaeology “Spheres of Interaction – Contacts and Relationships between the Balkans and adjacent regions in the Late Bronze/Iron Ages (13/12th-6/5th century BCE)”, 15-17 септември 2017 година (м-р Александра Чевреска, кустос за праисторија)

- Присуство како гостин на **интернационална конференција** во Куманово - „Kokino-giving gift to god: evidence of votive offerings in the sanctuaries, temples and churches”, 2-4 октомври 2017 година (м-р Александра Чеврска, кустос за праисторија)
- Учество на **4та Меѓународна Конференција „Ancient Roads, the Amber and Amber Roads“** – Novo Mesto, 20–22 April 2017, со текст „Amber finds in the Valley of Axios River during the 2nd and 1st millennium BC. - Perspectives of an Imported Material“. (д-р Александра Папазовска Санев, виш кустос за железно време)
- Учество на **XL годишен научен симпозиум** на српското археолошко научно друштво и прославата 70 години постоење на Археолошкиот институт во Белград од 05-07.06.2017 година, со текст „**Почетци рано гвозденог доба у Македонији – елементи са севера**“ (д-р Александра Папазовска Санев, виш кустос за железно време)
- Учество на 2nd Perspectives on Balkan Archaeology, Spheres of Interaction – Contacts and relationships between the Balkans and adjacent regions in the Late Bronze/Iron Age (13/12th – 6/5th BCE) - Belgrade, 15 –17 September 2017, со текст „**EARLY IRON AGE SETTLEMENTS AND THEIR RELATIONS WITH CEMETERIES IN MACEDONIA – Social, economic and cultural relationships between regions**“ (д-р Александра Папазовска Санев, виш кустос за железно време)
- Учество на **2та меѓународна конференција „Kokino – giving gift to God: evidence of votive offerings in the sanctuaries, temples and churches“** во Куманово 02-05.10.2017г. со текст „**DOUBLE AXE OR LABRYS IN THE GRAVE CONTEXT – RITUAL OBJECT OR CEREMONIAL SYMBOL?(New perspectives of the finds in Macedonian Bronze Age and their survivals in the Early Iron Age)**“ (д-р Александра Папазовска Санев, виш кустос за железно време)

ИЗДАВАЧКА ДЕЛНОСТ (Објавени стручно-научни трудови и публикации)

Трудови во стручно-научни списанија:

- E. Stojanova Kanzurova “*Chronological and cultural character of Veluska Tumba village of Porodin, Bitola in the Early and the Middle Neolithic of Velušina-Porodin group*”, во Acta Musei Tiberiopolitani vol.2, 2017, Strumica, 45-53

Стручно-научни трудови и публикации во печат и подготвка

- E. Stojanova Kanzurova “*Archaeological open air museums, Neolithic village, Tumba Madzari, Skopje*” во Patrimonium 15
- Јильана Шаламанов Корорбар – изработка на текст за Macedonia acta archaeologica 21
- Јильана Шаламанов Корорбар – подготовка на магистерскиот труд „Палеолитот во Македонија“ за печат
- **Членови на Редакцискиот одбор на НУ Археолошки музеј на Македонија**
Иrena Настава Колиштркоска, кустос советник за енеолит - претседател
д-р Александра Папазовска Санев, виш кустос за железно време - член
м-р Елена Стојанова Канзурова, виш кустос за неолит – член
- **Член на Извдавачки совет на периодиката - Acta Musei Tiberiopolitani** vol.2, 2017, Strumica
м-р Елена Стојанова Канзурова, виш кустос за неолит

РЕАЛИЗАЦИЈА НА ОСТАНАТИ РАБОТНИ ОБВРСКИ

- **Централна комисија за извршување на редовен попис** на НУ Археолошки Музей на Македонија. Одлука со бр. 02-844/1 од 02.12.2016 год. (Период на реализација: јануари, 2017 г.; Гоце Коцевски, кустос за бронзено време – претстедател на комисија; м-р Елена Стојанова Канзурова, виш кустос за неолит – член во комисија)
- Редакција на англиската верзија на “**Водич низ археолошката поставка**”, Редакцискиот одбор на НУ Археолошки музеј на Македонија со Решение бр. 03-469/1 од 07.06.2016 год. (Членови: м-р Елена Стојанова Канзурова, виш кустос за неолит и д-р Александра Папазовска Санев, виш кустос за железно време)
- **Издавачки совет на периодиката Acta Musei Tiberiopolitani vol.2**, 2017, Strumica (м-р Елена Стојанова Канзурова, виш кустос за неолит)
- **Стручна комисија за утврдување на исправност на постапката за конзервација на предметите оштетени при земјотресот 12.09.2016 на НУ Археолошки Музей на Македонија.** Решение бр.03-644/1 од 09.11.2017 год. (Период на реализација: декември, 2017 г.; Страхијл Темов, виш кустос за железно време; м-р Елена Стојанова Канзурова, виш кустос за неолит)
- **Реализација на манифестијата „Недела на археологијата 4“**, (Раководител на проектот: Горѓи Алтанчиев; Гоце Коцевски, кустос за бронзено време - координатор и модератор на презентации; д-р Александра Папазовска Санев, виш кустос за железно време)
Ирина Настева Колиштркоска, кустос советник за енеолит)
- Член на пописна комисија за основни средства и ситен инвентар, редовен попис на средствата во НУ Археолошки музеј на Македонија (Страхијл Темов, виш кустос за бронзено време)
- Член на Редакцискиот одбор на НУ Археолошки музеј на Македонија со Решение бр. 03-469/1 од 07.06.2016 год. (д-р Александра Папазовска Санев, виш кустос за железно време; м-р Елена Стојанова Канзурова, виш кустос за неолит)

6.2 ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТАТА НА ОДДЕЛЕНИЕТО ЗА АНТИЧКА АРХЕОЛОГИЈА ВО НУ АРХЕОЛОШКИ МУЗЕЈ НА МАКЕДОНИЈА ЗА 2017 ГОДИНА (м-р Pero Арцанлиев, овластен раководител на Одделението за античка археологија)

Годишниот извештај за работата на Одделението за античка археологија во НУ Археолошки музеј на Македонија за 2017 година е изработен според извештаите доставени од надлежните кустоси: Мила Шурбановска – кустос советник за доцноантички период, м-р Pero Арцанлиев – виш кустос за хеленистички период, м-р Јане Клековски – виш кустос за римски период, д-р Роберт Петровски – кустос за архајски период, Михаил Стојаноски – кустос за римски период.

ПРОЕКТИ ПРЕДВИДЕНИ СО ГОДИШНАТА ПРОГРАМА

Истражувачки проекти

- **Археолошки истражувања на локалитетот Стакина чешма- на местото Бакновка, во Валандово.** (Раководител на проектот: Мила Шурбановска, кустос советник за доцна антика; Период на реализација: јуни 2017 г.)
- **Археолошки истражувања на локалитетот Градиште – Неготино во рамките на меѓународниот проект Убикација на антички градови долината на Вардар.** (Раководител на проектот: Мила Шурбановска, кустос советник за доцна антика, Учесници во проектот: м-р Pero Арцанлиев, виш кустос за хеленистички период и д-р Роберт Петковски, кустос за архајски период; термин: септември 2017 г.)
- **Археолошки истражувања на лок. Големо Градиште с. Коњух (северна тераса)** (Раководител на проектот: м-р Горан Санев, виш кустос за класичен период; Период на реализација: мај 2017 г.)
- **Конзервација на движен материјал од локалитетот Големо Градиште с. коњух – Кратово** (Раководител на проектот: Михаил Стојаноски, кустос за римски период; Проектот е во фаза на реализација)
- **(вонпрограмски) Рекогносцирање во охридско-пресанскиот регион** (Раководител на проектот: м-р Pero Арцанлиев, виш кустос за хеленистички период Период на реализација: октомври, 2017 г.)

Други проекти:

- **Проект Едукативна работилница-Децата во античкиот Рим** (Раководител на проектот: м-р Јане Клековски, виш кустос за римски период) Забелешка: Проектот е во фаза на реализација.

ИЗЛОЖБЕНИ АКТИВНОСТИ

- Изложба „**Некогаш и сега**“ (термин: декември 2017, Во реализација на оваа изложба активно беа вклучени сите кустоси од античкиот оддел).
- Изложба „**Централен Балкан помеѓу грчкиот и келтскиот свет, Кале Кршевица 2001-2011**“, во соработка со Народни музеј во Белград (Комесар на изложбата: м-р Pero Арцанлиев, виш кустос за хеленистички период; Соработници во реализацијата: д-р Роберт Петковски, д-р Александра Папазовска, м-р

Александра Чевреска и Никола Хаци Николов.; Терминна реализација: декември 2017г.)

- Изложба „**Накитот низ вековите**“ (Период на реализација: март 2017; Координатор на изложбата: м-р Јане Клековски; Соработници во реализацијата: Ирена колиштрковска Настева, Гоце Коцевски, д-р Александра Папазовска, м-р Александра Чевреска и Никола Хаци Николов.)
- Учество во припремање на изложбата,, **Империи на верата, уметноста и новите религии**,, за музејот Ашмолиан, Оксфорд. (м-р Горан Санев, виш кустос за класичен период и Мила Шурбановска, кустос советник за доцна антика)

УВИД, ЕВИДЕНЦИЈА И ДОКУМЕНТАЦИЈА НА МУЗЕЈСКИ МАТЕРИЈАЛ И МУЗЕЈСКИ ПРЕДМЕТИ

- Извештаи за тековната состојба на изложените музејски предмети во постојаната поставка на НУ Археолошки музеј на Македонија за сите периоди:
м-р Горан Санев за класичен период
м-р Pero Арцанлиев за хеленистички период
м-р Јане Клековски и Михаил Стојановски за римски период
Мила Шурбановска за доцна антика
- Примопредавање на нумизматички наоди пронајдени на лок. Исар с. Марвинци 2015 и 2016 година на нумизматички кабинет при Установата 03-303/1. (м-р Јане Клековски, виш кустос за римски период)
- Депонирање и документирање на движен материјал од локалитетот Големо Градиште сезона 2017 год. (Михаил Стојановски, кустос за римски период)
- Фотографирање и селектирање на материјал од Коњух за потребите на конзерваторскиот проект на движен материјал од лок. Големо Градиште - с. Коњух (Михаил Стојановски, кустос за римски период)

УЧЕСТВО ВО ПРОЕКТИ И УКАЖУВАЊЕ СТРУЧНО-НАУЧНА ПОМОШ НА ДРУГИ МУЗЕЈСКИ И НАУЧНИ ИНСТИТУЦИИ

- **Учество во Археолошко истражување на локалитетот, Градот с. Горни Дисан-Неготино,** (реализација од 18-30.09-2017 г.; Раководител: д-р Роберт Петковски, кустос за архајски период; Перид на реализација: септември 2017 г., Забелешка: Проектот е програмска активност на ЛУ Музеј на град Неготино)
- **Учество во Археолошко истражување на локалитетот, Марчово, с. Дамјан-Радовиши** (Проектот е военпрограмска активност на НУ Завод и Музеј Штип Раководител на сектор: м-р Pero Арцанлиев, виш кустос за хеленистички период; Перид на реализација: ноември-декември 2017 г.)
- **Учество на археолошките истражувања на проектот, „Заштитни археолошки истражувања на локалитетот Врчва, Боров Дол, с. Горна Врашница, Радовиши“, НУ Завод и Музеј Штип,** (перид на реализација: јули, 2017 г.; д-р Роберт Петковски, кустос за архајски период; м-р Pero Арцанлиев, виш кустос за хеленистички период)

ДОМАШНИ И МЕЃУНАРОДНИ НАУЧНИ СИМПОЗИУМИ, КОНГРЕСИ, САЕМИ, ФЕСТИВАЛИ, МАНИФЕСТАЦИИ И СЛ.

- Учество во Презентации на проекти од Годишната програма на НУ Археолошки музеј на Македонија и надворешни активности за 2017 год., **Рекогносцирање во охридско-преспанскиот регион, 2017 година**, како дел од манифестацијата, **Недела на археологијата**, реализирана од НУ Археолошки музеј на Македонија. (Период на реализација од 11-15.12-2017 г.; м-р Перо Арцанлиев, виш кустос за хеленистички период)
- Учество во Презентации на проекти од Годишната програма на НУ Археолошки музеј на Македонија и надворешни активности за 2017 год., **Археолошки истражувања на локалитетот Градот с. Горни Дисан, Неготино, 2017 година**, како дел од манифестацијата, **Недела на археологијата**, реализирана од НУ Археолошки музеј на Македонија. (Период на реализација од 11-15.12-2017 г.; д-р Роберт Петковски, кустос за архајски период)
- Учество во Презентации на проекти од Годишната програма на НУ Археолошки музеј на Македонија и надворешни активности за 2017 год., **Археолошки истражувања на локалитетот Стакина чешма, Валандово, 2017 година**, како дел од манифестацијата, **Недела на археологијата**, реализирана од НУ Археолошки музеј на Македонија. (Период на реализација од 11-15.12-2017 г.; Мила Шурбановска, кустос советник за доцна антика)
- Учество во Презентации на проекти од Годишната програма на НУ Археолошки музеј на Македонија и надворешни активности за 2017 год., **Археолошки истражувања на локалитетот Големо Градиште, Конјух, 2017 година**, како дел од манифестацијата, **Недела на археологијата**, реализирана од НУ Археолошки музеј на Македонија. (Период на реализација од 11-15.12-2017 г.; Михаил Стојаноски, кустос за римски период)
- Учество во Презентации на проекти од Годишната програма на НУ Археолошки музеј на Македонија и надворешни активности за 2017 год., **Презентација на олинтската сликана керамика од Исаар-Марвинци**, како дел од манифестацијата, **Недела на археологијата**, реализирана од НУ Археолошки музеј на Македонија. (Период на реализација од 11-15.12-2017 г.; м-р Горан Санев, виш кустос за класичен период)
- член на организациски одбор за организирање на манифестацијата „**Ден на археологијата**“, Во организација на НО Институт за археолошки истражувања (Период на реализација октомври 2017 г.; м-р Перо Арцанлиев, виш кустос за хеленистички период)
- Учество на Годишното Собрание на ИКОМ во Париз, како единствен претставник на Р.Македонија.; Период на реализација јуни 2017 г.; м-р Перо Арцанлиев, виш кустос за хеленистички период)
- Учество на меѓународната конференција, **PeBa 2**, која се одржа во Белград. (Период на реализација септември-2017 г.; м-р Перо Арцанлиев, виш кустос за хеленистички период)
- член на организациски одбор за организирање на советување,, Музите и спорните истории - Кажувајќи го неискажливото во музеите“- во организација на ИКОМ-Македонија. (Период на реализација од мај-2017 г.; м-р Перо Арцанлиев, виш кустос за хеленистички период)
- член на организациски одбор за организирање на Форум: Минимална опрема за дејство во вонредни состојби во институциите од културата, во организација на ИКОМ-Македонија, Син штит-Македонија и ИКОМОС-Македонија. (Период на

реализација од мај-2017 г.; м-р Pero Арџанлиев, виш кустос за хеленистички период)

- член на организациски одбор и модератор на Јавната расправа за Предлогот на Нацрт Стратегијата за развој на културата 2018-2022 година, во организација на ИКОМ-Македонија. (Период на реализација од ноември-2017 г.; м-р Pero Арџанлиев, виш кустос за хеленистички период)

ОБЈАВЕНИ СТРУЧНО-НАУЧНИ ТРУДОВИ И ПУБЛИКАЦИИ:

- P.Ardjanliev, *Enlightening identity: reconsidering burial practices in the Lychnidos region from the Iron Age until the end of the Hellenistic period* in MARTIN TREFNÝ – BENJAMIN JENNINGS (EDS.), *Inter-regional contacts during the first millennium B.C. in Europe*, 132-145, 2017.

Стручно-научни трудови и публикации во печат и подготвка

- Р.Петковски, “*Оружје и воена опрема на рано античките армии претставени на надгробните антички споменици на Балканот (од крајот на б.ст.е. до 1 в.ст.е.)*”, Патримониум , Скопје 2017 г.(во печат)

РЕАЛИЗАЦИЈА НА ОСТАНАТИ РАБОТНИ ОБВРСКИ

- **попис на основни средства во употреба и залиха и попис на ситниот инвентар во употреба и залиха на потрошени материјал**, при извршување на редовен годишен попис за 2016 година во НУ Археолошки Музеј на Македонија, (период на реализација: јануари, февруари 2017 г.; претседател: д-р Роберт Петковски, кустос за архајски период)
- **Централна комисија** при извршување на редовен годишен попис за 2017 година. во НУ Археолошки Музеј на Македонија, (период на реализација: декември 2017 г.; претседател: д-р Роберт Петковски, кустос за архајски период)
- **комисија за јавни набавки на стока** бр.06/2017 за набавка на гориво за службени возила за потребите на НУ Археолошки музеј на Македонија-Скопје, (декември 2017г.; претседател: д-р Роберт Петковски, кустос за архајски период)
- Учество во повеќе комисии за **конзервација на археолошки движни наоди**, или за идентификација на запленети предмети како претседател или како член на комисијата. (Мила Шурбановска, кустос советник за доцна антика)
- Соработка со Др. Адам Болок, археолог од Унгарија во врска со археолошките предмети од гробот од Таранеш, кој престојуваше во нашиот музеј на молба и во договор со Академија на науки од Будимпешта (Мила Шурбановска, кустос советник за доцна антика)
- членови на координативно тело на НУ Археолошки музеј на Македонија, за реализација на манифестијата **Недела на археологијата**. (Период на реализација: декември, 2017 г.; Мила Шурбановска, кустос советник за доцна антика; м-р Pero Арџанлиев, виш кустос за хеленистички период)
- Учество во комисија за стручна контрола на конзерваторски проект, Конзервација на метал од „Споменична целина Црвено Поле“, (НУ Завод и Muzej -Струмица), решение бр. 02-135/2 од 20.02.2017 година. (м-р Pero Арџанлиев, виш кустос за хеленистички период)

- Учество во комисија за стручна контрола на конзерваторски проект, Основен проект за конзервација на монети од нумизматичката збирка на Музеј-галерија Кавадарци, решение бр. 03-208/2 од 30.05.2017 година. (м-р Pero Арџанлиев, виш кустос за хеленистички период)
- Учество во комисија за стручна контрола на конзерваторски проект, Конзервација на метални предмети од археолошката збирка при НУ Музеј „Д-р Никола Незлобински“- Струга, решение бр. 03-480/2 од 17.08.2017 година. (м-р Pero Арџанлиев, виш кустос за хеленистички период)
- Учество во комисија за стручна контрола на конзерваторски проект, Конзервација и реставрација на керамички материјал од археолошката збирка при НУ Музеј „Д-р Никола Незлобински“ - Струга, решение бр. 03-536/2 од 18.09.2017 година. (м-р Pero Арџанлиев, виш кустос за хеленистички период)
- Учество во комисија за стручна контрола на конзерваторски проект, Конзервација на материјал од археолошкиот локалитет „Коколов Рид“-Виница, од истражувањата 2016 година, решение бр. 03-620/2 од 27.10.2017 година. (м-р Pero Арџанлиев, виш кустос за хеленистички период)
- Учество во комисија прием на изведени работи на непосредна заштита- извршена конзервација на 155 примероци на монети од лок. Исаар-Марвинци- Вландово според Основен проект за конзервација на античка нумизматичка збирка при НУ Археолошки музеј на Македонија, решение бр. 09-1350/4 од 30.05.2017 година (од УЗКНМ). (м-р Pero Арџанлиев, виш кустос за хеленистички период)
- Изработка на предлог фотографии за промоција на Музејот во претстојниот број на Катар Ервејс магазинот. (м-р Jane Клековски, виш кустос за римски период)
- Учество во стручна комисија за забелешки по основ нацрт-верзијата на *Националната стратегија за заштита и користење на културното наследство 2017-2022*, 03-70/3. (м-р Jane Клековски, виш кустос за римски период)
- Изработка на предлог правилник за висина на надоместоци на плата во соработка со стручниот колегиум при Музејот 03-147/1 (м-р Jane Клековски, виш кустос за римски период)
- Комплетна организација, подготовка медиумска промоција и реализација на крводарителска акција во Музејот. (м-р Jane Клековски, виш кустос за римски период)
- Вонреден Извештај за состојба на артефакти изложени во римската поставка и депонираниот материјал од римски период во депо при НУ Археолошки музеј на Македонија-Скопје. (м-р Jane Клековски, виш кустос за римски период)

6.3 ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТАТА НА ОДДЕЛЕНИЕТО ЗА ВИЗАНТИСКИ, СРЕДНОВЕКОВЕН И ОСМАНЛИСКИ ПЕРИОД ВО НУ АРХЕОЛОШКИ МУЗЕЈ НА МАКЕДОНИЈА ЗА 2017 ГОДИНА (м-р Љубинка Џидрова, овластен раководител на Одделението)

Годишниот извештај за работата на Одделението за византиски, средновековен и османлиски период во НУ Археолошки музеј на Македонија за 2017 година е изработен според извештаите доставени од надлежните кустоси: Марјан Јагликовски – кустос за османлиски период, Филип Ачиевски – кустос за среден век, Мартин Гиевски – кустос за византиски период.

РЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТИ ОД ГОДИШНАТА ПРОГРАМА

- **Конзервација и реставрација на керамички предмети.** (Раководител на проектот: М-р Љубинка Џидрова, кустос советник). Средствата за реализацијата на проектот се пренаменети за потребите на реализација на изведување *обработка, документација и пакување на фрагментирани керамички предмети добиени со систематските археолошки ископувања на Кале – Скопје во 2009 година*. (одобрение бр. 03-541/8 од 08.10.2017) средствата се реализирани во целост. Во реализацијата учествуваа Филип Ачиевски како представник на Одделот, и Ана Јорданова-Дубровска, Игор Толевски и Биљана Толевска, како надворешни соработници од Фондацијата Кирил Трајковски.; термин: 30.10 - 23.11.2017 година
- **Реализација на гостувањето на НУ Археолошки музеј на Македонија – Скопје на изложбата: Замислувајќи го божественото, Уметноста и подемот на Светските религии во Музејот Ашмолеан во Оксфорд.** Координатор на изложбата: М-р Љубинка Џидрова, кустос советник. Изложбата беше поставена на 16.10.2017 и свечено отворена на 18.10.2017 година, а заврши на 18.02.2018 година. Учество во припрема на теракотните рельефи за реализација на изложбата зема и М. Јагликовски, кустос археолог
- **Учество во реализацијата на проектот: Недела на археологијата 4** (термин: 11-15.12.2017 година) Одделението за Византиски, средновековен и османлиски период даде свој прилог кон манифестијата и учествуваше во следните активности:
 - Отворен ден на археологијата – на 12.12.2017 (Љубинка Џидрова, Мартин Гиевски и Марјан Јагликовски);
 - Љубинка Џидрова, Марјан Јагликовски, припремата на Изложба под наслов: Некогаш и сега.
 - Отчетен ден по повод учество на симпозиуми, научни конференции, едукации и обуки, како и на проекти, 15.12. 2017 Љубинка Џидрова ја презентираше Реализацијата на гостувањето на НУ Археолошки музеј на Македонија во Музејот Ашмолиан во Оксфорд, Обединето кралство.
 - М. Јагликовски фотограф на изложби и настани во тек на манифестијата
 - М. Гиевски Координатор на стручно тело за реализација на „Археолошко кино“ – Проекција на документарни филмови во скlop на манифестијата „Недела на археологија 4“ во која беа членови и М. Јагликовски и Ф. Ачиевски (Решение бр.- 665/2 од 27.11.2017 година).
 - Ф. Ачиевски Соработник на стручно тело во реализација на изложбата „Некогаш и сега“.

- Проект „Едукативни видео-игри за деца Архео-Логика“ (раководител М. Гиевски, кустос). Проектот не е реализиран поради непрефрлање на финансиски средства во тековната година од страна на Министерството за култура на Р.М.
- М. Гиевски, кустос. Соработка во стручно тело во реализација на изложбата „Централен Балкан помеѓу грчкиот и келтскиот свет, Кале – Кршевица 2001-2010“.

РЕАЛИЗАЦИЈА НА ДРУГИ АКТИВНОСТИ

- (Љ. Џидрова) Забелешки и интервенции за квалитетот на WEB страната на АММ и припрема на текстови за негово дополнување, стр. 1-6, доставени до Директорот во отпечатена форма на 27. 01. 2017 година:
 - Прилогот за Рановизантиски – раносредновековен период со краток текст за Олтарната преграда од ранохристијанска базилика во Суводол
 - Прилог за посетата на Пол Робертс
 - Уведен текст за новата Збирка за XIX и XX век
- Проект „Едукативни видео-игри за деца Архео-Логика“ (раководител М. Гиевски, кустос). Проектот не е реализиран поради непрефрлање на финансиски средства во тековната година од страна на Министерството за култура на Р.М.
- Мислење по Нацрт верзијата на *Националната стратегија за заштита и користење на културното наследство* (бр. 08 или 03/70/3 од 15.02. 2017) термин; 10 – 15.02.2017; Љ. Џидрова)
- Известување до Управата за заштита на културното наследство на Република Македонија, Скопје, на нивно **Барање известување** (бр. 03-132/1 од 16. 02. 2017 година), за исплата на правичен надоместок на приватно лице за земјиште (катастарски парцели 10777/4 и 10777/6 со имотен лист бр. 2111 на територија на Општина Виница) под ограничување од режим на заштита. Поднесено 23.02.2017 г. под бр. 03-132/2 (**20-23 февруари**, Љ. Џидрова)
- Извештај од извршена стручна контрола на конзерваторски проект за движно добро *Конзервација на средновековниот накит од локалитетот Крстеви, с. Корешница* (бр. 03-138/3 по Решение бр. 02-138/2 од 20.03.2017) (1 март, Љ. Џидрова)
- Финален извештај од извршена стручна контрола на конзерваторски проект за движно добро *Конзервација на средновековниот накит од локалитетот Крстеви, с. Корешница*, по вратен материјал за дополнителна ревизија (21 април, Љ. Џидрова)
- Учество во комисија за констатирање на затекната состојба во НУ Археолошки музеј на Македонија-Скопје, на основни средства (канцелариски инвентар, витрини, уметнички слики и друг затекнат инвентар) во изложбениот и административниот простор на кат-2, кат-1, кат приземје, кат 1, кат 2 и кат 3.АММ 02-426/1 од 06.07.2017 година. (М. Јагликовски)
- Учество во работата на ИКОМ и Комитетот за византологија и медиевистика

МУЗЕЈСКА ДЕЛНОСТ

- Комплетирање на фото записник на музејски предмети и материјал представен во изложбената поставка во делот на раносредновековната, Збриската за среден византиски период и Доцносредновековната збирка на Одделението за византиски, средновековен и османлиски период, Витрини 151-157, 159 (9 Јан. до 10 Февр.)

- Изготвување на тримесечни извештаи за состојбата на витрините и изложбениот материјал во постојаната изложбена поставка за
 - Витрини бр. 151-157, 159 од 4 април, 12 јули, 31 октомври, 27 декември (Љ. Џидрова)
 - Витрина бр. 158 (М. Јагликовски) од 10 април, 6 јули, 27 октомври, 20 декември
- Извештај по направен увид по земјотресот од 14.05.2017 за оддел на византиски, средновековен и османлиски период
- Учество во враќање на 30 предмети, запленети од полициска акција “Фаланга 1” (предадени на АММ-Скопје, записник бр.24.1.7.1-161/1 од 15.01.2014 година). Предметите беа извадени од депото на АММ-Скопје и вратени на сопственикот според записник АММ бр.03-388/4 од 04.12.2017 година. (М. Јагликовски)
- Извештај за отварање на витрина бр.158, како и 155, и вадење на предмети од истата за нивно враќање во НУ Музеј на Македонија, согласно барање бр. 02-427/4 од 25.12.2017 година, во присуство на Марјан Јагликовски-кустос за Османлиски период, м-р Љубинка Џидрова кустос советник за рановизантиски-раносредновековен период и раководител на оддел, Александар Шарковски (овластен за отварање витрини), Переца Трајановски (овластен за отварање витрини) и службено лице од обезбедување на НУ Археолошки музеј на Македонија, на ден 25.12.2017 година во периодот од 11:30 до 11:40 часот.
- Учество во мешовита Стручна Комисија од НУ Археолошки музеј на Македонија-Скопје и НУ Музеј на Македонија-Скопје заради распределба по музејски збирки на неевидентирани и неидентификувани попишани предмети наведени во Известување бр.03-673/6 од 26.09.2016 година, и нивно примопредавање на надлежните институции во Р.М. АММ 03-454/2 од 03.08.2017 година.(Комисијата работеше на распределба и преместување на овие предмети во месеците Август, Септември, Октомври и Ноември 2017 година). (Љ. Џидрова, М. Јагликовски; во работата учествуваа и Ф. Ачиевски и М. Гиевски).

УЧЕСТВО НА ДОМАШНИ И МЕЃУНАРОДНИ СИМПОЗИУМИ, КОНГРЕСИ ОБУКИ, РАБОТИЛНИЦИ, СОВЕТУВАЊА И СЛ.

- Присуство на научната конференција со меѓународно учество: *Библијата и книжевноста*, во организација на МАНУ и Балканскиот Институт за вера и култура (термин 20-21 април, Љ. Џидрова)
- учество на втората меѓународна археолошка конференција Кокино, со текст под наслов: Паганската традиција во рановизантиските градови на денешна Македонија (термин: 2-5 Октомври, Љ. Џидрова)
- Учество на советување организирано од МНК ИКОМ на тема „Музеите и спорните мината – кажувајќи го неискажливото во музеите“ (М. Гиевски)
- Учество на форум организиран од ИКОМОС МАКЕДОНИЈА на тема „ТРАДИЦИОНАЛНИ МАТЕРИЈАЛИ И НОВИ МАТЕРИЈАЛИ И МЕТОДИ ЗА КОНЗЕРВАЦИЈА И РЕСТАВРАЦИЈА НА КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО“ (М. Гиевски);

ОБЈАВЕНИ СТРУЧНО-НАУЧНИ ТРУДОВИ И ПУБЛИКАЦИИ

- Ј. Џидрова: The Early Byzantine Empire and the Pagan Tradition in the Culture and the Cities of the Republic of Macedonia, предадено за печат во Зборник на трудови Кокино
- Ј. Џидрова: Раниот среден век (550-1000) низ дискурсот на *Книгата на Откровението*, Нов Завет, Предадено за печат во Зборникот на Меѓународната научна конференција *Милениумското зрачење на Св. Климент Охридски* по повод 1100 години од упокојувањето на Св. Климент Охридски, МАНУ, 28-29 октомври, 2016

ИЗРАБОТКА НА МУЗЕЈСКА, ТЕХНИЧКА, ФОТО И ДР. ДОКУМЕНТАЦИЈА

- Комплетирање на фото записник на музејски предмети и материјал представен во изложбената поставка во делот на раносредновековната, Збриката за среден византиски период и Доцносредновековната збирка на Одделението за византиски, средновековен и османлиски период, Витрини 151-157, 159 (Ј. Џидрова)
- Набавка на принтер-скенер-фотокопир во рамки на проектот: Конзервација и реконструкција на керамички предмети BROTHER DCP-1510E (Ј. Џидрова)

РЕАЛИЗАЦИЈА НА РАБОТИ И АКТИВНОСТИ ШТО НЕ СЕ ОПФАТЕНИ ВО ДРУГИ ДЕЛОВИ ОД ОВОЈ ИЗВЕШТАЈ

- Јавна презентација Снимање за ТВ представување на АММ, на тема: Археологијата на византискиот, средновековниот и османлискиот период (термин: 10. Април, Ј. Џидрова)
- Учество во Комисија за јавни набавки (набавка на компјутерска опрема и опрема поврзана за потребите на НУ Археолошки музеј на Македонија-Скопје)АММ бр.05-754/1 од 15.12.2017 година (М. Јагликовски, Председател на комисијата)
- Учество во комисија за попис на парични средства, побарувања и обврски и инветиции во тек за година 2016 (М. Гиевски, Заменик член на комисијата)
- Учество во комисија за опис и попис на архивски материјал; (М. Гиевски, член)
- Учество во комисија за јавна набавка на услуга бр. 01/2017 за обезбедување на имоти, археолошки предмети, материјали и документација за потребите на НУ Археолошки музеј на Македонија; (М. Гиевски, член)
- Учество во комисија за јавна набавка на услуга бр. 03/2017 за набавки на печатарски услуги за потребите на НУ Археолошки музеј на Македонија; (М. Гиевски, член)
- Учество во комисија за измена и дополнување на Предлог – правилникот за организација и систематизација на работни места; (М. Гиевски, член)
- Учество во Комисија за јавни набавки (набавка на компјутерска опрема и опрема поврзана за потребите на НУ Археолошки музеј на Македонија-Скопје)АММ бр.05-754/1 од 15.12.2017 година. (М. Јагликовски, Председател на комисијата)
- Учество во комисија за јавни набавки на стока – набавка на монтажа на систем за видео надзор (Ф. Ачиевски Заменик претседател на комисијата)
- Како и член на Комисија за утврдување на состојба на јавни ствари. (Ф. Ачиевски, член)

6.4 ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТАТА НА ОДДЕЛЕНИЕТО ЗА ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНИ ИСТРАЖУВАЊА ВО НУ АРХЕОЛОШКИ МУЗЕЈ НА МАКЕДОНИЈА ЗА 2017 ГОДИНА (д-р Славица Бабамова, овластен раководител на Одделението)

Годишниот извештај за работата на Одделението за Интердисциплинарни истражувања во НУ Археолошки музеј на Македонија за 2017 година е изработен според извештаите доставени од надлежните кустоси: Д-р Фаница Вељановска – кустос советник антрополог, М-р Трајан Зафировски – кустос нумизматичар, М-р Сања Битрак – кустос нумизматичар.

РЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТИ ОД ГОДИШНАТА ПРОГРАМА:

- „**Антрополошко депо**“ (раководител на проектот: д-р Фаница Вељановска, кустос советник антрополог)
- „**Уредување на депо за камени споменици** во задниот двор на Куршумли ан“ (раководител на проектот: д-р Славица Бабамова, кустос советник за епиграфика и камена пластика; учесник во проектот м-р Трајан Зафировски, кустос нумизматичар)
- „**Конзервација и реставрација на статуата на Асклепиј од арх. лок. Стибера**“ (раководител на проектот: д-р Славица Бабамова, кустос советник за епиграфика и камена пластика)
- „**Конзервација и документација на средновековната нумизматичка збирка**“ (член на проектот: м-р Трајан Зафировски, кустос нумизматичар)
- „**Коњух, Кратово-интердисциплинарни истражувања**“, финализација на конзервацијата на монети на проектот кој беше започнат во 2016 год. (м-р Трајан Зафировски, кустос нумизматичар)
- „**Конзервација и документација на античката нумизматичка збирка и посета и увид на еден европски (нумизматички) музеј и конзерваторка лабораторија (Загреб или Атина)**“ - проект од 2016 година, реализиран во 2017 година (раководител на проектот: м-р Сања Битрак, кустос нумизматичар)
- Интерактивна игра „**Нумизматички кабинет**“ (м-р Трајан Зафировски, кустос нумизматичар)

ИЗЛОЖБЕНИ АКТИВНОСТИ:

- Изложување музејски предмети во постојаната музејска поставка во делот на лапидариумот на НУ Археолошки музеј на Македонија (д-р Славица Бабамова, кустос советник за епиграфика и камена пластика)
- Кустосите д-р Славица Бабамова, м-р Сања Битрак и м-р Трајан Зафировски беа вклучени во реализацијата на манифестијата „Недела на археологијата 4“, одн. во изложбата „Некогаш и сега“ и во презентациите на остварените работни и професионални задачи во 2017 година
- Тековна работа во постојаната музејска поставка на НУ Археолошки музеј на Македонија, за чија состојба се доставувани извештаи на секои три месеци од страна на сите кустоси во одделението.

- Коавторство на д-р Фаница Вељановска, кустос советник антрополог на изложбата „Една слика за темната страна на римската историја, масовен гроб од Скупи“, отворена на 20.12.2017 година во Музејот на град Скопје

РЕАЛИЗАЦИЈА НА ДРУГИ АКТИВНОСТИ:

- Тим за изработка на Мислење по нацрт-верзијата на Националната стратегија за заштита и користење на културното наследство (д-р Славица Бабамова, кустос советник за епиграфика и камена пластика, член)
- Мешовита стручна комисија за распределба по музејски збирки на неевидентирани и неидентификувани попишану предмети (д-р Славица Бабамова, кустос советник за епиграфика и камена пластика, претседател)
- Комисија за измена и дополнување на Предлог-правилникот за организација и систематизација на работни места (д-р Славица Бабамова, претседател; д-р Фаница Вељановска, член)
- Посета и увид на нумизматички кабинети во Љубљана и во Загреб, конзерваторка лабараторија во Љубљана и библиотеката во Загреб (м-р Сања Битрак, кустос нумизматичар)
- Член на Редакциски одбор на НУ Археолошки музеј на Македонија (д-р Славица Бабамова)
- Членови на редакција на Зборникот на трудови во чест на Драгиша Здравковски (д-р Фаница Вељановска и д-р Славица Бабамова)
- Членови на Стручниот совет на НУ Археолошки музеј на Македонија (д-р Фаница Вељановска и д-р Славица Бабамова)

УЧЕСТВО ВО ТЕРЕНСКИ ИСТРАЖУВАЊА И ПРОЕКТИ НА ДРУГИ ИНСТИТУЦИИ

- Антрополошка анализа на 39 средновековни скелети од локалитетите „Кале“-Стрезов Град, с. Челевец, Демир Капија (12-14 век) и Црквиште - с. Корешница, Демир Капија (12-16 век) во соработка со ЈНУ Институт за старословенска култура - Прилеп (д-р Фаница Вељановска, кустос советник антрополог)
- Отворање на Гробницата А на локалитетот „Кале“- Стрезов Град, с. Челевец, Демир Капија во соработка со ЈНУ Институт за старословенска култура - Прилеп (д-р Фаница Вељановска, кустос советник антрополог)
- Подигање скелетни остатоци во Злокуќани – Скопје со заштитни истражувања на Конзерваторски центар – Скопје (д-р Фаница Вељановска, кустос советник антрополог)
- Учество во проектот Раѓање (Birth), меѓународен истражувачки проект раководен од проф. др Софија Стефановиќ, физички антрополог, шеф на групата за биоархеологија при Институтот БиоСенс во Нови Сад, Р. Србија (д-р Фаница Вељановска, кустос советник антрополог)
- Археолошки ископувања на арх. лок. Врчва, Боров Дол, с. Горна Врашница, Радовиш во соработка со НУ Завод и музеј – Штип (д-р Славица Бабамова, кустос советник за епиграфика и камена пластика)

- Извршена квалитативна контрола на 20 % (4557 монети) од нумизматичката збирка на Народна банка на Република Македонија (м-р Сања Битрак и м-р Трајан Зафировски, кустоси нумизматичари)
- Меѓународниот проект за нумизматика *The coin hoard in the Roman Empire project* (соработник м-р Сања Битрак, кустос нумизматичар)
- Мислење по авторезиме на докторска десертија на барање на Филозофски факултет – Скопје (м-р Сања Битрак, кустос нумизматичар)
- Обработка на 115 примероци на монети од локалитетот Плаошник (Крстилница) за потребите на НУ Завод и музеј – Охрид (м-р Сања Битрак, кустос нумизматичар)
- Стручна идентификација на нумизматички материјал врз основа на барање на Управата за заштита на културното наследство и одговор на Барање за стручна идентификација на 2 монети (м-р Сања Битрак, кустос нумизматичар)
Извештај за нумизматичкиот материјал од лок. Цареви Кули-Струмица, како и помош при фотографирање и документирање на нумизматички материјал за потребите на монографијата Цареви Кули-Струмица во соработка со НУ Завод и музеј – Струмица (м-р Трајан Зафировски, кустос нумизматичар)

УЧЕСТВО НА СИМПОЗИУМИ И КОНГРЕСИ:

- 15th Colloquium on Roman Provincial Art, 14-20 June 2017, Graz, Austria: "A Group of funeral stelae from the region of Veles, Macedonia" - во коавторство со А. Николоска (д-р Славица Бабамова)
- The Rise of Early Christianity in Greece and the Southern Balkans, Workshop, June 26-27, 2017, Humboldt Universität zu Berlin: "Early Christian Episcopacies in Northern Macedonia: Epigraphy and Archaeology" (д-р Славица Бабамова)
- XV Internationaler Kongress für griechische und lateinische Epigraphik, Wien, Austria, 27.08.-01.09.2017: "New inscriptions from *municipium Stobensium* and its *ager*" (д-р Славица Бабамова)
- International Conference Professor Fanula Papazoglu Centenary Symposium, October 17-18, 2017, Belgrade, Serbia: "New evidence for the Location of ancient Gortynia, Idomene and Doberos" (д-р Славица Бабамова)
- Првичните резултати од археолошко, антрополошко, судско-медицинските истражувања на масовниот гроб во Скупи во кои учествуваше д-р Фаница Вељановска, кустос советник антрополог, се претставени од А. Станков на Меѓународниот симпозиум за судска медицина во Мадрид, декември 2017 година.
- International Numismatic Symposium, Circulation of the Antique coins in Southeastern Europe, Viminacium, Serbia, September 15th-16th 2017: "Монетарна циркулација на монетите во времето на Октавијан Август на територија на Р. Македонија" (м-р Сања Битрак)
- Ден на археологијата 2017 (28.07.2017 год.), НУ Археолошки музеј на Македонија, Скопје: "Монетарна циркулација на Плаошник-Охрид во римскиот империјален период (од I до првата половина на IV век)" (м-р Сања Битрак)

ОБЈАВЕНИ СТРУЧНО-НАУЧНИ ТРУДОВИ:

- С. Ивановска Велкоска, Ф. Вељановска, А.Станков, 2017, Археолошки и антрополошко-форензички истражувања во пештерата Череп, с.Тајмиште кичевски, истражувања 2016 година, Археолошки информатор 1, 93-103, Прилеп
- Ф. Вељановска, 2017, Антрополошки согледувања за скелетните наоди од Кале-Стрезов Град, Демир Капија (истражувања 2015-2016 година) Археолошки информатор 1, 115-126, Прилеп
- Ф. Вељановска, 2017, прелиминарни антрополошки резултати за скелетните наоди од Црквиште, с. Корешница, Демир Капија (истражувања 2016 година) Археолошки информатор 1, 127-132, Прилеп
- Л. Јованова, Ф. Вељановска, М. Велова Граорковска, А. Станков, Една слика за темната страна на римската историја, масовен гроб од Скупи, Каталог за изложба, Декември 2017 година, Музеј на град Скопје

Предадени за печат:

- F.Veljanovska, A Neolithic Skeleton from Govrlevo near Skopje, Зборник посветен на Д. Здравковски, Археолошки музеј на Македонија.
- I. Mathieson, S. Roodenberg Alpaslan, C.Posth et alii, The Genomic History of Southeastern Europe, во печат
- S. Bitrak, Coins from Excavation at Negotino Gradiste 2012, S. Bitrak, W. Brillowski and N.V. Secunda, The Numismatic Chronicle, London, 2018 (во печат)
- S. Bitrak, Monetary circulation during the reign of Octavian Augustus in the territory of Republic of Macedonia (во печат)

КОНЗЕРВАЦИЈА НА МУЗЕЈСКИ ПРЕДМЕТИ:

- Член на стручен тим за конзервација на 8 музејски предмети од збирката „Епиграфика и камена пластика“ (продолжение од 2016 г.) – д-р Славица Бабамова
- Член на стручниот тим за реализација на конзерваторски истражувања на заштитено добро - статуа на Асклепиј од арх. лок. Стибера – д-р Славица Бабамова
- Конзервација и обработка на 155 примероци на монети од локалитетот „Исар“ Марвинци, истражени во 2009 (проект 2016) – м-р Сања Битрак
- Член на комисија за Извештај од извршена стручна контрола на Конзервација на 204 монети од збирката на локален Музеј-Галерија Кавадарци – м-р Сања Битрак
- Член на Комисија за прием на изведени работи на непосредна заштита за извршена конзервација на 155 примероци на монети од лок. Исар, Марвинци-Валандово од античката нумизматичка збирка при НУ Археолошки музеј на Македонија-Скопје – м-р Трајан Зафировски

ИЗРАБОТКА НА МУЗЕЈСКА, ТЕХНИЧКА, ФОТО И ДРУГИ ВИДОВИ ДОКУМЕНТАЦИЈА:

- Антрополошка анализа на 79 индивидуални скелети од Кале - Стрезов Град, Демир Капија; Црквиште-Корешница, Демир Капија; Мали Дол-Неготино (д-р Фаница Вељановска, кустос советник антрополог)

- Тековно документирање и фотодокументирање на музејските предмети и материјал од збирката Епиграфика и камена пластика; фотографирање на музејските предмети со цел да станат дел од интернет страницата lupa.at. (д-р Славица Бабамова, кустос советник за епиграфика и камена пластика)
- Обработка (читање) на нумизматичкиот материјал од локалитетите: Градиште Неготино; Исаар Марвинци; Големо Градиште, с. Коњух (м-р Сања Битрак, кустос за нумизматика)
- Изработка на техничка документација за 4243 антички монети кои се дел од Средновековната нумизматичка збирка (м-р Трајан Зафировски, кустос за нумизматика)
- Изработка на техничка и фото документација на 100 монети кои се дел од проектот Конзервација и документација на средновековната нумизматичка збирка (м-р Трајан Зафировски, кустос за нумизматика)

6.5 ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ИЗВРШЕНИ РАБОТИ И РАБОТНИ ЗАДАЧИ ВО МУЗЕЈСКА ЗБИРКА ВО КОЧАНИ (раководител: Илинка Атанасова, Кустос советник, археолог за музејска збирка во Кочани)

Одобрени проекти од страна на Министерство за култура, согласно потпишаниот Договор за учество во финансирање на Годишната програма за работа помеѓу НУ Археолошки музеј на Македонија и Министерство за култура на Р Македонија со архивски бр. 30 – 2803/1 од 28. 02. 2017 и архивски број на Музејот 03-183/1 од 13.03.2017 г, се и три проекти кои се однесуваат за музејската збирка во Кочани:

- Превентивно сондажно истражување на локалитетот „Локубија“ во Кочани-продолжување, со одобрена сума во износ од 100 000 ден
- Едукативна работилница за деца и млади во Кочани, одобрени 20 000 ден
- Евиденција на стари црковни ракописи од 17-19 век во Кочанско, со одобрени 20 000 ден

Покрај поднесените Барања за преведување на средствата во месец јуни, за ниеден од трите одобрени проекти не се добиени средства и не е изгответо Решение за реализација на предвидените активности

1. РЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТИ СПОРЕД ГОДИШНАТА ПРОГРАМА.

Два од предвидените проекти без предвидените финансиски средства се започнати и делумно се реализирани во согласност со можностите, а третиот проект воопшто не беше ни започнат со оглед на условите под кои треба да се добие дозволата за истиот.

- Едукативната работилница беше прилагодена на условите, во неа зедоа активно учество 20 ученика и 1 ментор од Училиштето за цртање и сликање, кое работи во состав на НУЦК „Бели Мугри“ во Кочани. По завршениот едукативен дел во кој им беше презентирано културното наследство од кочанскиот регион, хронолошки од најстарите периоди, преку историските па се до најново време со презентирање на етнолошкиот материјал. Потоа следуваше практичен дел со

изработка на нивни творби. Проектот е комплетно реализиран заклучно со месец декември. Со медиумска покриеност на истиот.

- Евиденцијата на стари печатени книги и ракописни белешки беше реализирана само делумно и тоа само во црквата Св. Великомаченик Георгиј, која се наоѓа во централното градско подрачје, заклучно со месец септември, повторно поради недостаток на финансиска поддршка. Во состав на кочанското архиерејско намесништво влегуваат петнаестина парохии, а кон некои од нив гравитираат и по повеќе населени места, каде во црквите се чува богато книжевно наследство од втората половина на 17 век па наваму. Во некои од нив се сочувани и значајни ракописни белешки за нашата историја, кои за жал не бевме во можност да ги евидентираме
- Превентивно сондажно истражување на локалитетот „Локубија“ во Кочани, воопшто не се ни започна заради самата процедура околу добивањето на Дозволата, за која е потребно да се приложи документот за обезбедените финансиски средства.

2. РЕАЛИЗИРАНИ ВОНПРОГРАМСКИ ПРОЕКТИ:

Освен споменатите два проекта реализирани се и други програмски активности за кои се обезбедени финансиски средства од други извори.

- Учество како член на екипа на заштитни археолошки истражувања на загрозените локалитети на трасата од државниот пат А3 како експресен пат, делница Штип – Кочани. Носител на истражувањето: НУ Завод за заштита на спомениците на културата и Музеј – Штип
- Приирање, истражување во архиви и Комплетирање на материјал и избор на фотографии за одбележување на 100 годишнината од градбата на постојниот храм Св. Великомаченик Георгиј.

3. УЧЕСТВО НА ДОМАШНИ И МЕЃУНАРОДНИ НАУЧНИ СИМПОЗИУМИ, КОНГРЕСИ И СЛ.

- Активно учество на Меѓународниот симпозиум, одржан во Самоков во периодот од 29.09 – 1.10.2017 година, со презентација на тема: „Енеолитските наоѓалишта во источниот дел на Р Македонија-истражување на енеолитските населби по сливот на р.Брегалница и критериумите при нивниот изборна локации -“.

4. ЕДУКАЦИЈА И ПОПУЛАРИЗАЦИЈА НА МУЗЕЈСКАТА ДЕЈНОСТ:

- Едукативно предавање на тема: „Кочанското народно градителство“, реализирано во просториите на етнокуќата во Кочани, за ученици од различна старосна структура, учесници во програмските активности на манифестијата Петровденски конаци 2017.
- Учество во манифестија ЕДКН 2017:
- Музејската збирка од Кочани, во периодот на одбележувањето на ЕДКН се вклучи со следните активности со ученици од ОУ „Малина Пол

Иванова од Кочани, средното училиште „Гошо Викентиев“ од Кочани и од страна на корисници на дневниот центар за лица со посебни потреби од Виница:

- 15 – 22 Септември - организирани посети во Етнокуката
- 15 Септември - Посета на водопадот на Голема Река, во непосредна близина на ерхеолошкото наоѓалиште Долно Градиште, кај селото Долно Гратче, Кочани.
- 20 Септември – Едукативно предавање и презентација на темата „Водата - извор на животот“.

6. ПОДГОТВЕНИ И ОБЈАВЕНИ СТРУЧНО-НАУЧНИ ТРУДОВИ:

- Подготвен и предаден текст за печатење на тема: „Симболиката и култната примена на каменот и земјата преку примерот на Спанчевските фигурички (релации со обичаите и верувањата зачувани кај шопите)“, за Зборникот од десетиот меѓународен симпозиум одржан од Асоцијацијата „Онгъл“, во Самоков 2016 година.
- Коавтор на подготвен и предаден текст за печатење во списание „Балканославика“ на тема „Новооткриена работилница за стакло во Баргала“, текст кој првично во 2013 година беше предаден за списанието *Macedoniae acta archaeological* бр. 21, годинава го повлековме

7. ПОДГОТОВКА ЗА ПУБЛИКУВАЊЕ НА ДРУГИ СОДРЖИНИ ПОВРЗАНИ СО ИСТОРИЈАТА НА ГРАДОТ:

- Коавтор на монографијата: „Гимнастиката во Кочани од 1910-2016 година, текст за појавата и развојот на гимнастичкиот спорт во Кочани.“
- Коавтор на монографијата „Црквата Свети великомаченик Георгиј-еден век постоење“

8. ОРГАНИЗИРАНИ ПОСЕТИ:

- Организирани посети од ученици во Средновековна Кула.
- Организирани посети на Етнокуката во Кочани.

9. ДРУГИ АКТИВНОСТИ КОИ НЕ СЕ ОПФАТЕНИ СО ОВОЈ ИЗВЕШТАЈ А СЕ РЕАЛИЗИРАНИ:

- Учество во работилници за развивање на културен туризам и менаџирање во туризмот во меѓуграницна соработка помеѓу источно планскиот регион од Р Македонија и благоевградскиот регион во Р Бугарија, со две работилници одржани во Берово и во Мелник.
- Учество во работата на комисии и други културно-општествени ангажмани во општината во кои сум вклучена.

6.5 ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТАТА НА ОДДЕЛЕНИЕТО ЗА МУЗЕЈСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА И СТРУЧНО-ТЕХНИЧКИ РАБОТИ ВО Н.У. АРХЕОЛОШКИ МУЗЕЈ НА МАКЕДОНИЈА – СКОПЈЕ ВО 2017 ГОДИНА (раководител: Никола Хаци-Николов-документатор)

Годишниот извештај за работата на Одделението за музејска документација и стручно-технички работи во НУ Археолошки музеј на Македонија за 2017 година е изработен според извештаите доставени од надлежните стручни лица: Ѓорѓи Алтанциев-стручен соработник за визуелни уметности, дизајн и архитектура, Марија Видеска, Елена Рафајловска, стручни соработници за визуелни уметности, дизајн и архитектура, Никола Хаци-Николов-документатор; Перица Трајановски и Александар Шарковски, ракувачи на депо;

РЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТИ ОД ГОДИШНАТА ПРОГРАМА

- Проект „Недела на археологијата“ реализиран во период од 11.12.2017 година до 15.12.2017 година. арх.бр. 03-665/1 од 1.12.2017 година., Ѓорѓи Алтанциев-стручен соработник за визуелни уметности, дизајн и архитектура;
 - Детска работилница за изработка на плакат под наслов „Некогаш и сега“.
 - Отворен ден на археологијата.
 - Посета на децата со оштетен вид од „Државно училиште за деца и младинци со оштетен вид Димитар Влахов - Скопје“ Тактилна изложба, Работилница.
 - Изложба под наслов „Некогаш и сега“.
 - Музика од минатото концерт.
 - Археолошко кино.
- Проектот „Техничко опремување на Одделението за документација и стручно технички работи, е реализиран само делумно, поради одземање на 60% од добиените средства со решение од извршител. (раководител: Никола Хаци-Николов-документатор).

ИЗЛОЖБЕНА ДЕЛНОСТ

- Учество во стручно тело за реализација на Археолошката изложба „Накитот од Македонија низ вековите“. Арх. бр. 02-170/1 од 06.03.2017 година, Ѓорѓи Алтанциев-стручен соработник за визуелни уметности, дизајн и архитектура;
- Учество во стручно тело за реализација на изложбата на фотографии „КИЕВО-ПЕЧЕРСКИОТ МАНАСТИР- СВЕТИЛИШТЕ НА УКРАИНА. Арх. бр.03.230/1 од 25.04.2017 година, Ѓорѓи Алтанциев-стручен соработник за визуелни уметности, дизајн и архитектура;
- Учество во стручно тело за реализација на археолошката изложба „Некогаш и сега“ Арх.бр.02-665/7 од 01.12.2017 година, Ѓорѓи Алтанциев-стручен соработник за визуелни уметности, дизајн и архитектура;
- Учество во Стручното тело за реализација на археолошката изложба „ЦЕНТРАЛЕН БАЛКАН ПОМЕГУ ГРЧКИОТ И КЕЛТСКИОТ СВЕТ КАЛЕ – КРШЕВИЦА 2001-2011“, Ѓорѓи Алтанциев-стручен соработник за визуелни уметности, дизајн и архитектура;

- Учество во реализација на изложбата „Киево-Печерски манастир-Светилиште на Украина“, Марија Видеска, Елена Рафајловска, стручни соработници за визуелни уметности, дизајн и архитектура;
- Учество во Стручно тело за реализација на изложбата под наслов „Некогаш и сега“ во скlop на манифестијата „Недела на археологијата 4“, Марија Видеска, Елена Рафајловска, стручни соработници за визуелни уметности, дизајн и архитектура;
- Учество во техничка реализација на изложбата „Централен Балкан помеѓу грчкиот и келтскиот свет, Кале-Кршевица 2001-2011“, Марија Видеска, Елена Рафајловска, стручни соработници за визуелни уметности, дизајн и архитектура;
- Учество во Стручно тело за реализација на изложбата под наслов „Некогаш и сега“ во скlop на манифестијата „Недела на археологијата 4“, Никола Хаци-Николов-документатор.
- Учество како соработник од Археолошки музеј на Македонија во реализацијата на изложбата „Централен Балкан помеѓу грчкиот и келтскиот свет, Кале-Кршевица 2001-2011“, Никола Хаци-Николов-документатор;
- Учество во реализација на изложбите: Киевско-Печерски манастирски комплекс светилиште на Украина (фотографии), Изложба на работни археолошки фотографии, Некогаш и сега во скlop на манифестијата Недела на археологијата 4 и Централен Балкан помеѓу грчкиот и келтскиот свет, Кале Кршевица 2001-2011, Переца Трајановски, ракувач на депо;
- Учество во реализација на изложбите: Некогаш и сега во скlop на манифестијата Недела на археологијата 4 и Централен Балкан помеѓу грчкиот и келтскиот свет, Кале Кршевица 2001-2011, Александар Шарковски, ракувач на депо.

ДОМАШНИ И МЕЃУНАРОДНИ НАУЧНИ СИМПОЗИУМИ, КОНГРЕСИ, САЕМИ, ФЕСТИВАЛИ, МАНИФЕСТАЦИИ И СЛ.

- Презентација на манифестијата „Недела на археологијата 4“, Ѓорѓи Алтанчиев-стручен соработник за визуелни уметности, дизајн и архитектура;
- Учество на работилницата „DARIAH-ERIC градење на одржлива инфраструктура за институциите од областа на заштита на културното наследство“, Центар за конференции и студии-НУБ „Св.Климент Охридски“ Скопје на 24.10.2017 година, Никола Хаци-Николов-документатор.

УВИД, ЕВИДЕНЦИЈА И ДОКУМЕНТАЦИЈА НА МУЗЕЈСКИ МАТЕРИЈАЛ И МУЗЕЈСКИ ПРЕДМЕТИ

- Во текот на 2017 год.внесени се вкупно 5364 археолошки предмети во влезната книга и тоа 1261 предмети од Археолошката изложба 2016, 1496 на Александра Папазовска, 732 на Мила Шурбановска, 690 на Мишко Стојановски, 145 од ЦКЛ, 896 на Љубинка Џидрова, 144 на Перо Арданлиев за последната изложба во соработка со Народен музеј Белград и АММ. Во истиот период во излезната книга внесени се 1260 предмети од Археолошката изложба 2016 год кои се вратија во матичните институции, Лидија Велковска Бојчевска-документатор советник;

- Евидентирани се 4 изложби во книгата за изложби и тоа: Киевско-Печерски манастирски комплекс светилиште на Украина, Изложба на работни археолошки фотографии, Изложба Некогаш и сега, во склоп на Недела на рхеологијата 4, Централен Балкан помеѓу грчкиот и келтскиот свет Кале-Кршевица 2001-2011, Лидија Велковска Бојчевска-документатор советник;
- Изработка на графичка документација од теренските истражувања во Неготино, Марија Видеска, стручен соработник за визуелни уметности, дизајн и архитектура;
- Внесување на книги во електронска форма за библиотеката на НУ Археолошки музеј на Македонија- Скопје, Бисера Дамеска-библиотекар;
- Пренесување на документи и подредување по реден број, Љубинка Бошкоска-документатор;
- Вадење податоци од влезна книга за Призрен, Пеќ, Дечани и Суводол, Љубинка Бошкоска-документатор;
- Документирање и средување на плакати после изложба, Љубинка Бошкоска-документатор;
- Внесување книги од библиотека во електронска форма. Вкупно 38 пакети или 1105 книги, Љубинка Бошкоска-документатор;
- Електронско внесување на податоци во инвентарна книга од збирките на Бронзеното време и збирката Епиграфика и камена пластика, Љубинка Бошкоска-документатор;
- Лепење на оштетени фотографии од збирка-Епиграфика, Љубинка Бошкоска-документатор;
- Средување на фото документација по инвентарен број и во пликоа, збирка-Епиграфика, Љубинка Бошкоска-документатор;
- Внесување на податоци од археолошки картони во електронска форма збирка-Камена пластика и епиграфика, Љубинка Бошкоска-документатор;
- Внесување на податоци во влезната книга, Никола Хаци-Николов-документатор;
- Внесување на податоци во излезната книга, Никола Хаци-Николов-документатор;
- Внесување на податоци во книгата на изложби, Никола Хаци-Николов-документатор;
- Внесување на податоци во инвентарната книга (excel), Никола Хаци-Николов-документатор;
- Дигитализирање фотографии од филмови од истражувањето на Виничко Кале, Виница 1985 година за потребите на гостувањето теракотните плочи во Ашмолијан Музејот во Оксфорд, Никола Хаци-Николов-документатор.

РЕАЛИЗАЦИЈА НА ОСТАНАТИ РАБОТНИ ОБВРСКИ

- Учество во комисии за јавни набавки на стоки и услуги при НУ Археолошки музеј на Македонија –Скопје, Ѓорѓи Алтанчиев-стручен соработник за визуелни уметности, дизајн и архитектура;
- Овластувања за вадење на имотни листови, регистрација на службени возила, водење на евиденција за орварање и затварање на врати во гаражата при НУ Археолошки музеј на Македонија –Скопје, Ѓорѓи Алтанчиев-стручен соработник за визуелни уметности, дизајн и архитектура;

- Учество во вадење и пакување на теркотни икони кои се дел од изложбата во Ашмолиан музејот при Универзитетот Оксфорд. Арх.бр.02-159/37 од 09.10.2017 година, Ѓорѓи Алтанциев-стручен соработник за визуелни уметности, дизајн и архитектура;
- Учество при отварање на витрини во период од 02.02.2017 година до 20.06.2017 година, Ѓорѓи Алтанциев-стручен соработник за визуелни уметности, дизајн и архитектура;
- Изготвување на реверси и давање на предмети на реверс во други институции, Ѓорѓи Алтанциев-стручен соработник за визуелни уметности, дизајн и архитектура;
- Учество во пописна комисија, Елена Рафајловска, стручен соработник за визуелни уметности, дизајн и архитектура;
- Учество во комисија за набавка, Елена Рафајловска, стручен соработник за визуелни уметности, дизајн и архитектура;
- Новогодишен декор, Елена Рафајловска, стручен соработник за визуелни уметности, дизајн и архитектура;
- Член во Комисија за констатирање на состојба, и примопредавање на канцеларија бр.21 во АММ, со решение бр.03-394/1 од 27.6.2017 година, Лидија Велковска Бојчевска-документатор советник;
- Член во Комисија за констатирање на затекната состојба во АММ, на основни средства, во изложбен и административен простор со решение бр.02-426/1 од 6.7.2017 година, Лидија Велковска Бојчевска-документатор советник;
- Член во Комисија за констатирање на состојба и предавање на подвижни ствари од канцелариите во АММ и канцеларија бр.26 во АММ со решение бр.03-501/1 од 23.8.2017 година, Лидија Велковска Бојчевска-документатор советник;
- Член во Комисија за јавни набавки, за набавка и монтажа на систем за видеонадзор за потребите на АММ, со одлука бр.05-755/1 од 15.12.2017 година, Лидија Велковска Бојчевска-документатор советник;
- Следење на измени во постојаната поставка, активности во врска соподготовка на простор наменет за библиотека, други измени на простор во музејската зграда, Марија Видеска, стручен соработник за визуелни уметности, дизајн и архитектура;
- Член во комисија за јавни набавки на стока, Одлука бр. 05-768/1 од 20.12.2017 година, за набавки на гориво за службени возила за потребите на НУ Археолошки музеј на Македонија-Скопје, Љубинка Башкоска-документатор;
- Член на комисија за јавна набавка на стока: набавка и монтажа на систем за видео - надзор за потребите на НУ Археолошки музеј на Македонија - Скопје од 15.12.2017, Бисера Дамеска-библиотекар;
- Член на комисија за јавна набавка на стока: гориво за службени возила за потребите на НУ Археолошки музеј на Македонија - Скопје од 20.12.2017, Бисера Дамеска-библиотекар;
- Учество во работна група за Мислење по нацрт-верзијата на Националната стратегија за заштита и користење на културното наследство. Бр.03-70/3 од 15.02.2017 година, Никола Хаџи-Николов-документатор;
- Давање на мислење бр. 03-172/3 од 14.03.2017 година, по основа на иницијативата за формирање на Збирката за камена пластика и епиграфика за византиски, средновековен и османлиски период (IV до XIX век) бр. 03-172/1 од 06.03.2017 година, Никола Хаџи-Николов-документатор;

- Член во комисија по основ на Решение за формирање комисија за констатирање на состојбата и предавање на подвижни ствари, бр. 03-501/1 од 23.08.2017 година, Никола Хади-Николов-документатор;
- Тековно извршување на работни задачи и задолженија поврзани со депото и витрините од постојаната поставка при Археолошки музеј на Македонија, Переца Трајановски, Александар Шарковски, ракувачи на депо.